

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ**

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра психології у виробничій сфері

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЕКЗАМЕНУ З ФАХУ**

з дисциплін
освітньої програми підготовки фахівця першого рівня вищої освіти,
спеціальності 053 – “Психологія”
для денної та заочної форм навчання

дисципліни:

“Математико-статистичні методи в психології”,
“Психофізіологія”, “Загальна психологія”,
“Соціальна психологія”, “Клінічна психологія”, “Психодіагностика”,
“Диференціальна психологія”, “Інженерна психологія”

Частина I

Тернопіль
2019

Укладачі:

Буняк Н.А., докт. психол. наук, професор;
Вишньовський В.В., канд. психол. наук, доцент;
Моначин І.Л., канд. психол. наук, доцент;
Ясній О.П., докт. техн. наук, професор.

Рецензенти:

Періг І.М., канд. психол. наук, доцент;
Гусєва Т.П., канд. психол. наук, асистент.

Методичний посібник розглянуто й затверджено на засіданні
методичного семінару кафедри психології у виробничій сфері
Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя.
Протокол № 6 від 05 лютого 2019 р.

Схвалено та рекомендовано до друку на засіданні методичної ради
факультету економіки та менеджменту
Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя.
Протокол № 2 від 16 вересня 2019 р.

М54 Методичні вказівки та завдання для проведення екзамену з фаху з дисциплін
освітньої програми підготовки фахівця першого рівня вищої освіти, спеціальності
053 – «Психологія» для денної та заочної форм навчання. Дисципліни: «Математико-
статичні методи в психології», «Психофізіологія», «Загальна психологія», «Соціальна
психологія», «Клінічна психологія», «Психодіагностика», «Диференціальна
психологія», «Інженерна психологія». Частина 1. / Укладачі:
Буняк Н. А., Вишньовський В. В., Моначин І. Л., Ясній О. П. – Тернопіль :
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, 2019. – 88 с.

УДК 15(07)

Відповідальна за випуск: *докт. психол. наук, професор* Буняк Н.А.

© Буняк Н.А., Вишньовський В.В.,
Моначин І.Л., Ясній О.П., 2019
© Тернопільський національний технічний
університет імені Івана Пулюя, 2019

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ.....	4
2. ПРАВИЛА ПРОХОДЖЕННЯ ТЕСТУВАННЯ	4
3. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІН	
3.1. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “МАТЕМАТИКО-СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ В ПСИХОЛОГІЇ”	5
3.2. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ПСИХОФІЗІОЛОГІЯ”	17
3.3. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ”	29
3.4. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ”	55
3.5. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ”	68
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	80

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Даний методичний посібник містить запитання, розроблені викладачами кафедри, що будуть представлені студентам для контролю їхніх знань.

Засобом діагностики є тестове завдання закритої форми, із запропонованими відповідями, з яких лише одна – вірна та ситуативна задача.

Система базових тестових завдань сформована експертним оцінюванням кожного завдання і їх сукупності та охоплює всі змістовні модулі з комплексу нормативних дисциплін, які визначено у освітній програмі підготовки бакалавра зі спеціальності „Психологія”.

Тестові завдання закритої форми складаються з таких компонентів:

- а) запитальної (змістовної) частини;
- б) чотирьох відповідей.

Запитальна частина тестового завдання формулюється у стверджувальній або запитальній формі, стисло і чітко, без подвійного тлумачення. Запитальна частина тестового завдання виділяється активним кольором. Елементи відповіді – частини тестового завдання мають окрему індексацію.

Тест (добірка тестових завдань кожного варіанту) має включати кількість тестових завдань, що є достатньою для забезпечення відповідної точності методу вимірювання. Ця характеристика має назву „довжина тесту” і становить 50 тестових завдань.

Тест має забезпечити пропорційне представництво всіх визначених до державної атестації дисциплін та різноманітних змістовних модулів зі складу кожної з цих дисциплін. Представництво кожної нормативної дисципліни у кожному варіанті забезпечується пропорційно до обсягу (кількості кредитів) її вивчення.

Екзаменаційна комісія фіксує результат тестування кожного студента в відомості для іспиту.

Розв’язання теоретичної ситуативної задачі ґрунтується на розумінні закономірностей, яким підпорядковується сфера її існування та конкретна умова задачі. Розуміння і розв’язання в цьому разі полягає не тільки в установленні предметних властивостей та відношень між об’єктами задачі, а й у використанні набутих протягом навчання знань, що включають теоретичні знання і оперування ними за допомогою сформованого логічного апарата. Повного розуміння задачі досягають внаслідок її розв’язання.

Розв’язання теоретичної ситуативної задачі оцінюється балами окремо.

Загальна зважена оцінка як результат виконання тестового завдання та розв’язання теоретичної ситуативної задачі фіксується в відомості для іспиту.

Загальні критерії оцінювання тестових завдань:

- понад 90% вірних відповідей – „відмінно”;
- 76-89% вірних відповідей – „добре”;
- 60-75% вірних відповідей – „задовільно”;
- менше 60% вірних відповідей – „незадовільно”.

2. ПРАВИЛА ПРОХОДЖЕННЯ ТЕСТУВАННЯ

При проходженні тестування студентові надається 60 хвилини для відповіді на 50 запитань з 9 предметів.

Перед початком іспиту на екзаменаційному білеті студент повинен вказати групу, прізвище, ім’я, по-батькові. Під час проходження тестування надається можливість відповідати на запитання у довільному порядку, тобто можна переходити від питань однієї дисципліни до питань іншої дисципліни.

Для відповіді на запитання потрібно вибрати один вірний варіант з чотирьох запропонованих, біля вибраного вами варіанту поставити відповідну відмітку. Після поставленої відмітки правильної відповіді змінити її не можна. Відповісти на запитання можна лише один раз, вибравши вірну, на ваш погляд, відповідь.

3. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІН
3.1. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ
“МАТЕМАТИКО-СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ В ПСИХОЛОГІЇ”
УКЛАДАЧ: ЯСНІЙ О. П.

1. Яку шкалу використовують для вимірювання рівня інтелекту людини:

- а) найменувань;
- б) порядкову;
- в) інтервальну;
- г) відношень.

2. Середня арифметична зважена – це:

- а) $\sum_{i=1}^n \frac{x_i n_i}{n}$;
- б) $\sum_{i=1}^n \frac{x_i}{n}$;
- в) $\sum_{i=1}^n \frac{1}{x_i}$;
- г) $\sum_{i=1}^n x_i^2$.

3. Середнє квадратичне відхилення – це:

- а) квадрат розмаху варіаційного ряду;
- б) корінь квадратний з дисперсії;
- в) квадрат коефіцієнта варіації;
- г) квадратний корінь із величини розмаху варіації.

4. Коефіцієнт варіації ряду визначається відношенням:

- а) середнього квадратичного відхилення до середнього арифметичного значення ряду;
- б) дисперсії до медіани ряду;
- в) дисперсії до максимального значення ряду;
- г) абсолютного показника варіації до середнього арифметичного значення ряду.

5. Мода заданого варіаційного ряду це:

- а) 20;
- б) 16;
- в) 3;
- г) 35.

X	10	15	35
N	1	2	3

6. Середнє арифметичне значення сукупності це:

- а) значення ознаки у середині варіаційного ряду;
- б) піврізниця між максимальним і мінімальним значеннями варіаційного ряду;
- в) півсума максимального і мінімального значень варіаційного ряду;
- г) відношення суми усіх величин сукупності до їх загальної кількості.

7. Відомо дані про стаж роботи сімох продавців магазину: 2; 3; 2; 5; 10; 7; 1 рік. Знайти середнє значення стажу їх роботи.

- а) 4,3 роки;
- б) 5 років;
- в) 3 роки;
- г) 3,8 роки.

8. Ряд розподілу це:

- а) послідовність даних вибірки;
- б) впорядковане розміщення даних за кількісною ознакою;

- в) числова послідовність даних;
- г) послідовність значень, упорядкована за кількісною ознакою.

9. Частотою варіанти варіаційного ряду називається

- а) кількість елементів вибірки;
- б) значення варіанти варіаційного ряду;
- в) кількість окремих варіант або групи варіаційного ряду;
- г) число груп варіаційного ряду.

10. Мода – це:

- а) максимальне значення ознаки сукупності;
- б) значення ознаки, яке зустрічається найчастіше;
- в) середнє арифметичне значення сукупності.
- г) квадрат середнього арифметичного значення сукупності.

11. Відомі дані про стаж роботи продавців магазину 2; 3; 2; 5;10; 7; 1: Знайти медіану їх стажу роботи.

- а) 4,5 роки;
- б) 4,3 роки;
- в) 3 роки;
- г) 5 років.

12. Розмах заданого варіаційного ряду це:

- а) 15;
- б) 10;
- в) 30;
- г) 20.

X	10	15	20	30
N	1	2	3	2

13. Впорядкований ряд ділить навпіл:

- а) мода;
- б) середнє арифметичне;
- в) середнє геометричне;
- г) медіана.

14. Статистичне групування – це:

- а) об'єднання або поділ даних за існуючими ознаками;
- б) наукова організація статистичного спостереження;
- в) види звітності;
- г) безпосередній збір масових даних.

15. Коефіцієнт осциляції – це:

- а) абсолютний показник;
- б) середній показник;
- в) відносний показник варіації.
- г) корінь квадратний із середнього показника.

16. Дисперсія варіаційного ряду характеризує:

- а) середнє значення індивідуальних ознак;
- б) розсіювання індивідуальних значень ознаки відносно середнього;
- в) середньоквадратичне відхилення.
- г) куб середньоквадратичного відхилення.

17. Рівняння прямої регресії відображає динаміку розвитку:

- а) із змінним прискоренням;
- б) із сповільненням росту у кінці періоду;
- в) рівномірно;
- г) рівноприскорено.

18. Якщо величина коефіцієнта кореляції дорівнює 0,6, то по шкалі Чеддока:

- а) зв'язок практично відсутній;
- б) зв'язок слабкий;
- в) зв'язок помітний;
- г) зв'язок сильний.

19. Дані представляють оцінки дорослих людей в тесті на визначення коефіцієнта інтелектуальності Стенфорда-Біне 104, 87, 101, 130, 148, 92, 97, 105, 134, 121. Знайти розмах

- а) 61;
- б) 60;
- в) 75;
- г) 80.

20. Знайти зважену середню арифметичну для наступного інтервального ряду:

x_i	n_i
10-14	1
15-19	1
20-24	4
25-29	2
30-34	4

- а) 24;
- б) 24, 92;
- в) 25;
- г) 25, 38.

21. Знайти медіану наступного ряду: 2,1 1,5 1,6 2,1 2,4

- а) 2;
- б) 1,5;
- в) 2,1.
- г) 1,6.

22. Дисперсія обчислюється за формулою:

- а) $\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})}{n}$;
- б) $\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n}$;
- в) $\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^3}{n}$;
- г) $\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^{-1}}{n}$.

23. Який із наступних вимірів відноситься до інтервального класу вимірних шкал:

- а) діагноз хворого;
- б) автомобільні номери;
- в) твердість мінералу;
- г) календарний час;
- д) вага людини.

24. Який із наступних вимірів відноситься до класу відношень вимірних шкал?

- а) діагноз хворого;
- б) автомобільні номери;

- в) твердість мінералу;
- г) календарний час;
- д) вага людини.

25. Який із наступних вимірів відноситься до порядкового класу вимірних шкал:

- а) діагноз хворого;
- б) автомобільні номери;
- в) твердість мінералу;
- г) календарний час;
- д) вага людини.

26. Яке вимірювання відноситься до порядкового класу вимірних шкал:

- а) числа, які кодують темперамент;
- б) академічний ранг як міра просування по службі;
- в) метрична система вимірювання відстані;
- г) телефонні номери.

27. Яке вимірювання відноситься до класу відношень вимірних шкал:

- а) числа, які кодують темперамент;
- б) академічний ранг як міра просування по службі;
- в) метрична система вимірювання відстані;
- г) телефонні номери.

28. Яку шкалу використовують для вимірювання часу?

- а) інтервальну;
- б) відношень;
- в) Чеддока.
- г) логарифмічну.

29. Яка з перелічених ознак відноситься до кількісного виду:

- а) ріст людини;
- б) нагороди за заслуги;
- в) колір очей;
- г) автомобільні номери.

30. Яка з перелічених ознак не відноситься до якісного виду:

- а) колір очей;
- б) нагороди за заслуги;
- в) ріст людини ;
- г) автомобільні номери.

31. Обчислити моду:

- а) 10;
- б) 11;
- в) 13;
- г) 12.

x_i	5	8	10	13	14
n_i	7	4	5	9	1

32. У великих за кількістю учнів класах спостерігаються менші успіхи у набутті знань за чверть, аніж у невеликих класах. Що є результативною ознакою?

- а) кількість учнів у більшому класі;
- б) кількість учнів у меншому класі;
- в) абсолютне значення різниці між кількістю учнів у двох класах;
- г) успіхи у набутті знань.

33. Приклад парної кореляції: учні, які навчилися читати раніше за інших мають тенденцію до більш високої успішності. Яка із ознак є факторною?

- а) вміння рано читати;
- б) висока успішність;
- в) низька успішність;
- г) вміння рано писати.

34. Яким із наступних методів можна порівнювати середні трьох і більше вибірок?

- а) тест Стьюдента;
- б) тест Фішера;
- в) тест Колмогорова-Смірнова;
- г) дисперсійний аналіз.

35. Обсяг вибірки варіаційного ряду:

- а) 5;
- б) 8;
- в) 12;
- г) 30.

x_i	10	15	20	30
n_i	1	2	3	2

36. Мода варіаційного ряду:

- а) 15;
- б) 5;
- в) 23;
- г) 3.

x_i	10	15	20	35
n_i	1	5	4	3

37. Рівняння параболічної функції регресії відображає динаміку розвитку:

- а) з перемінним прискоренням;
- б) із сповільненням росту в кінці періоду;
- в) рівномірне;
- г) рівноприскорене.

38. Коефіцієнт регресії показує:

- а) очікуване значення залежної змінної при нульовому значенні предиктора;
- б) очікуване значення залежної змінної при нульовому значенні при зміні предиктора на одиницю;
- в) ймовірність помилки регресії;
- г) це питання ще остаточно не вирішене.

39. Вибірка – це:

- а) уся множина об'єктів, відносно яких будуються міркування дослідника;
- б) множина об'єктів, доступних для емпіричного дослідження;
- в) усі можливі значення дисперсії;
- г) те ж, що й рандомізація.

40. Який із наступних коефіцієнтів кореляції показує найбільший зв'язок між змінними?

- а) – 0,90;
- б) 0;
- в) 0,07;
- г) 0,01.

41. Генеральна сукупність – це:

- а) уся множина об'єктів, відносно яких будуються міркування дослідника;
- б) множина об'єктів, доступних для емпіричного дослідження;

- в) усі можливі значення математичного сподівання;
- г) нормальний розподіл.

42. Як співвідносяться об'єми вибірки і генеральної сукупності?

- а) вибірка, зазвичай, значно менша від генеральної сукупності;
- б) генеральна сукупність завжди менша за вибірку;
- в) вибірка і генеральна сукупність практично завжди співпадають;
- г) немає правильної відповіді.

43. Точково-бісерійний коефіцієнт кореляції є частковим випадком коефіцієнту кореляції:

- а) Спірмена;
- б) Пірсона;
- в) Кендала;
- г) всі відповіді правильні.

44. За якого мінімального рівня значущості прийнято відкидати нульову гіпотезу?

- а) 1%;
- б) 5%;
- в) 10%;
- г) 15%.

45. Яким із наступних методів зазвичай порівнюють середні у двох нормальних вибірках?

- а) тест Стюдента;
- б) тест Фішера;
- в) однофакторний дисперсійний аналіз;
- г) кореляційний аналіз.

46. За допомогою чого перевіряються статистичні гіпотези?

- а) статистик;
- б) параметрів;
- в) експериментів;
- г) спостереження.

47. Яке із наступних значень коефіцієнту кореляції неможливе?

- а) $-0,54$;
- б) $2,18$;
- в) 0 ;
- г) 1 .

48. Яке перетворення потрібно здійснити при порівнянні двох коефіцієнтів кореляції?

- а) Стюдента;
- б) Фішера;
- в) Пірсона;
- г) Спірмена.

49. Що таке медіана розподілу?

- а) те ж, що й бісектриса;
- б) те саме, що й мода;
- в) середнє арифметичне;
- г) 50%-ий квантиль розподілу.

50. Яка із наступних змінних є дискретною?

- а) тип темпераменту.
- б) рівень інтелекту;
- в) час реакції;
- г) всі відповіді правильні.

51. В якому діапазоні може змінюватися коефіцієнт кореляції?

- а) від -1 до 1 ;
- б) від 0 до 1 ;
- в) від 0 до 100 ;
- г) у будь-якому.

52. Відносно чого висувуються статистичні гіпотези?

- а) понять;
- б) статистик;
- в) вибірок;
- г) параметрів.

53. Як називається непараметричний аналог дисперсійного аналізу?

- а) тест Стюдента;
- б) метод Краскела-Уолліса;
- в) тест Вілкоксона;
- г) тест Манна-Уїтні.

54. Поняття коефіцієнту кореляції було вперше розроблено у працях

- а) Фішера;
- б) Стюдента;
- в) Пірсона;
- г) Спірмена.

55. Яка із наступних статистик є незміщеною оцінкою математичного сподівання?

- а) середнє арифметичне;
- б) мода;
- в) медіана;
- г) дисперсія.

56. Як відносяться коефіцієнти кореляції Пірсона і Спірмена?

- а) коефіцієнт Пірсона є частковим випадком Спірмена;
- б) коефіцієнт Спірмена є частковим випадком Пірсона;
- в) ці коефіцієнти мають різну логіку побудови;
- г) це одне й те ж.

57. Згідно теоретичних припущень дисперсійного аналізу, F- відношення не може бути:

- а) рівним 1 ;
- б) більшим 1 ;
- в) меншим 1 ;
- г) немає правильної відповіді.

58. Мода заданого варіаційного ряду це:

- а) 20 ;
- б) 16 ;
- в) 3 ;
- г) 15 .

X	10	15	35
N	1	5	4

59. Відомо дані про стаж роботи сімох продавців магазину: 1; 2; 3; 4; 5; 4; 2 рік. Знайти середнє значення стажу їх роботи.

- а) 7 років;
- б) 5 років;
- в) 3 роки;
- г) 3,8 роки.

60. Розмах заданого варіаційного ряду це:

- а) 15;
- б) 10;
- в) 30;
- г) 20.

X	5	15	20	35
N	1	2	3	2

61. Якщо величина коефіцієнта кореляції дорівнює 0,8, то по шкалі Чеддока:

- а) зв'язок практично відсутній;
- б) зв'язок слабкий;
- в) зв'язок помірний;
- г) зв'язок сильний.

62. Якщо величина коефіцієнта кореляції дорівнює 0,2, то по шкалі Чеддока:

- а) зв'язок практично відсутній;
- б) зв'язок слабкий;
- в) зв'язок помірний;
- г) зв'язок сильний.

63. Якщо величина коефіцієнта кореляції дорівнює 0,95, то по шкалі Чеддока:

- а) зв'язок практично відсутній;
- б) зв'язок слабкий;
- в) зв'язок сильний;
- г) зв'язок дуже сильний.

64. Якщо величина коефіцієнта кореляції дорівнює 0,94, то по шкалі Чеддока:

- а) зв'язок практично відсутній;
- б) зв'язок слабкий;
- в) зв'язок сильний;
- г) зв'язок помірний.

65. ... – всі значення змінної, розташовані у порядку зростання.

- а) варіаційний ряд;
- б) варіанта;
- в) показник;
- г) параметр.

66. ... – змінні, що представляють результати вимірювань.

- а) варіанта;
- б) показник;
- в) частота;
- г) статистика.

67. Які виділяють види вибірок за способом формування:

- а) повторна;
- б) незміщена;
- в) відібрана;
- г) репрезентативна.

68. ... – сукупність об'єктів, із яких формують вибірку.

- а) вибіркова сукупність;
- б) генеральна сукупність;
- в) вибірка;
- г) генеральна вибірковість.

69. ... – механізм суб'єктивного відображення і його наступна перевірка.

- а) гіпотеза;
- б) метод моделювання;
- в) достовірність;
- г) аналіз.

70. Ділять сукупність на десять частин:

- а) децилі;
- б) квартилі;
- в) сантилі;
- г) мілілі.

71. Ділять сукупність на чотири частин:

- а) децилі;
- б) квартилі;
- в) сантилі;
- г) мілілі.

72. Ділять сукупність на сто частин:

- а) децилі;
- б) квартилі;
- в) сантилі;
- г) мілілі.

73. Ділять сукупність на сто частин:

- а) децилі;
- б) квартилі;
- в) сантилі;
- г) мілілі.

74. ... – гіпотеза про відсутність відмінностей.

- а) нульова гіпотеза;
- б) альтернативна гіпотеза;
- в) направлена гіпотеза;
- г) згорнута гіпотеза.

75. ... – гіпотеза про наявність відмінностей.

- а) нульова гіпотеза;
- б) альтернативна гіпотеза;
- в) направлена гіпотеза;
- г) згорнута гіпотеза.

76. Статистичний критерій –

- а) правило, яке забезпечує надійну поведінку
- б) прийняття істинної і відхилення хибної гіпотези
- в) нульова гіпотеза.
- г) строге математичне правило, за яким приймається або відкидається та чи інша статистична гіпотеза із заданим рівнем значущості.

- 77. Варіант біноміального розподілу для випадків, коли ймовірність альтернативних ознак неоднакова, один із них спостерігається частіше за інші, називається розподілом:**
- а) Пуассона;
 - б) Гауса;
 - в) гіпергеометричним;
 - г) Юнга.
- 78. Будь-який реальний або уявний факт, який цікавить дослідника – це:**
- а) гіпотеза;
 - б) критерій;
 - в) подія;
 - г) параметр.
- 79. Другий квартиль ділить сукупність на дві рівні за об'ємом частини і називається:**
- а) медіаною;
 - б) модою;
 - в) густиною;
 - г) щільністю.
- 80. Виражене у процентах відношення стандартного відхилення до середнього арифметичного – це:**
- а) коефіцієнт варіації;
 - б) коефіцієнт коваріації;
 - в) коефіцієнт кореляції;
 - г) дисперсія.
- 81. Графік у формі послідовності стовбців, кожен із яких опирається на один розрядний інтервал, а його висота відображає кількість випадків або частоту у цьому розряді – це:**
- а) гістограма;
 - б) кумулята;
 - в) полігон частот;
 - г) парабола.
- 82. Графік у формі послідовності точок, які позначають накопичені частоти і є з'єднані відрізками – це:**
- а) гістограма;
 - б) кумулята;
 - в) полігон частот.
 - г) парабола.
- 83. Графік у формі послідовності точок, які позначають середини свого розрядного інтервалу і з'єднані відрізками – це:**
- а) гістограма;
 - б) кумулята;
 - в) полігон частот.
 - г) парабола.
- 84. На скінченному інтервалі має скінченне число значень ... змінна.**
- а) дискретна;
 - б) неперервна;
 - в) ізоморфна.
 - г) концептуальна.

- 85. Міра події, яке може відбутися, а може і не відбутися – це міра:**
- а) ймовірності;
 - б) квантильності;
 - в) дискретності;
 - г) неперервності.
- 86. Міра розкиду у розподілах, які мають параметром середню величину медіану – це:**
- а) середнє квантильне відхилення;
 - б) середнє арифметичне;
 - в) середнє геометричне;
 - г) середнє зважене.
- 87. Медіана співпадає із середнім арифметичним тільки у випадку... розподілу.**
- а) геометричного;
 - б) гіпергеометричного;
 - в) симетричного;
 - г) сингулярного.
- 88. Математичне відношення, яке встановлює зв'язок між можливими значеннями варіанти і відповідними їм ймовірностями – це:**
- а) закон розподілу;
 - б) закон поділу;
 - в) закон дихотомії;
 - г) закон дифракції.
- 89. Початки статистичної теорії вимірювань створені:**
- а) Карлом Фрідріхом Гауссом;
 - б) Андрієм Миколайовичем Колмогоровим;
 - в) Миколою Васильовичем Смірновим;
 - г) Вільямом Сілі Госсетом.
- 90. Загальна кількість варіант у статистичній сукупності (вибірці), загальна кількість одиничних вимірювань – це:**
- а) об'єм сукупності;
 - б) глибина сукупності;
 - в) ширина сукупності;
 - г) густина сукупності.
- 91. У результаті тестування у групі було отримано наступні результати: 25, 23, 26, 28, 27, 25, 26. Середнє арифметичне для даної вибірки буде:**
- а) 26;
 - б) 27;
 - в) 28;
 - г) 25.
- 92. У результаті тестування у групі було отримано наступні результати: 25, 23, 26, 28, 27, 25, 26, 25, 25. Медіана для даної вибірки буде:**
- а) 23;
 - б) 25;
 - в) 26;
 - г) 27.
- 93. У результаті тестування у групі було отримано наступні результати: 24, 23, 26, 28, 27, 25, 26. Мода у даній вибірці буде:**
- а) 25;

- б) 26;
- в) 27;
- г) 28.

94. У результаті тестування у групі було отримано наступні результати: 25, 23, 26, 28, 27, 25, 26, 25, 25. Стандартне відхилення для даної вибірки буде:

- а) 1,5;
- б) 2,5;
- в) 0,5;
- г) 3,5.

95. Відношення різниці значення X і середнього значення до стандартного відхилення – це поняття:

- а) одиничного нормального відхилення;
- б) подвійного нормального відхилення;
- в) асиметрії;
- г) ексцесу.

96. Змінна, що представляє результати вимірювань, які варіюються – це:

- а) конституента 1;
- б) варіанта;
- в) конституента 0;
- г) імпліканта.

97. Змінна, яка приймає на безконечно малому інтервалі безконечно велику кількість значень – це ... змінна.

- а) імпульсна;
- б) дискретна;
- в) неперервна;
- г) креативна.

98. Класична міра розкиду – це:

- а) стандартне відхилення;
- б) асиметрія;
- в) ексцес;
- г) середнє значення.

99. Кількісна міра “скошеності” симетричного розподілу – це визначення:

- а) асиметрії;
- б) стандартного відхилення;
- в) середнього значення;
- г) ексцесу.

100. Кількісна міра “горбатості” симетричного розподілу – це визначення:

- а) асиметрії;
- б) стандартного відхилення;
- в) середнього значення;
- г) ексцесу.

3.2. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ПСИХОФІЗІОЛОГІЯ”

УКЛАДАЧ: КУЗІВ О. Є.

- 1. Назвіть три частини психофізіології:**
 - а) загальна психофізіологія;
 - б) вікова;
 - в) диференційна;
 - г) всі відповіді вірні.
- 2. Онтогенетичні зміни фізіологічних основ психічної діяльності людини вивчає:**
 - а) загальна психофізіологія;
 - б) вікова;
 - в) диференційна;
 - г) всі відповіді вірні.
- 3. Метод за допомогою якого реєструється біоелектрична активність головного мозку:**
 - а) електроенцефалографія;
 - б) магнітоенцефалографія;
 - в) реографія;
 - г) електрокардіографія.
- 4. Метод за допомогою якого реєструються параметри магнітного поля головного мозку:**
 - а) електроенцефалографія;
 - б) магнітоенцефалографія;
 - в) реографія;
 - г) електрокардіографія.
- 5. В стані спокою на ЕЕГ домінує такий ритм:**
 - а) дельта-ритм;
 - б) тета-ритм;
 - в) альфа-ритм;
 - г) бета-ритм.
- 6. Рецептор має здатність перетворювати:**
 - а) хімічну енергію в теплову;
 - б) фізичну у нервову збудження;
 - в) теплову у нервову збудження;
 - г) всі відповіді вірні.
- 7. В залежності від відчуття рецептори є:**
 - а) зорові, терморецептори;
 - б) зовнішні і внутрішні;
 - в) дистантні і контактні;
 - г) механорецептори і барорецептори.
- 8. В залежності від локалізації рецептори є:**
 - а) зорові, терморецептори;
 - б) зовнішні і внутрішні;
 - в) дистантні і контактні;
 - г) механорецептори і барорецептори.

- 9. В залежності від характеру контакту із зовнішнім середовищем рецептори є:**
- а) зорові, терморецептори;
 - б) зовнішні і внутрішні;
 - в) дистантні і контактні;
 - г) механорецептори і барорецептори.
- 10. В залежності від природи подразника:**
- а) зорові, терморецептори;
 - б) зовнішні і внутрішні;
 - в) дискантні і контактні;
 - г) механорецептори і барорецептори.
- 11. Нервова система ділиться на:**
- а) центральну і периферійну;
 - б) спинний мозок і нервові сплетіння;
 - в) головний мозок і нервові вузли;
 - г) головний мозок і нервові закінчення.
- 12. Сіра речовина центральної нервової системи – це:**
- а) сукупність нейронів;
 - б) сукупність мієлінових нервових волокон;
 - в) сукупність нейронів і нервових волокон;
 - г) сукупність безмієлінових нервових волокон.
- 13. Біла речовина центральної нервової системи – це:**
- а) сукупність нейронів;
 - б) сукупність мієлінових нервових волокон;
 - в) сукупність нейронів і нервових волокон;
 - г) сукупність безмієлінових нервових волокон.
- 14. Ядерні структури центральної нервової системи:**
- а) групи нейронів розміщених шарами;
 - б) групи нейронів локально нагромаджених у білій речовині мозку;
 - в) шари нейронів локалізованих у білій речовині мозку;
 - г) всі відповіді вірні.
- 15. Ядерні структури мозку розміщені в:**
- а) корі головного мозку;
 - б) корі мозочка;
 - в) спинному мозку;
 - г) стовбурі мозку.
- 16. Екранні структури мозку розміщені в:**
- а) корі головного мозку;
 - б) корі мозочка;
 - в) спинному мозку;
 - г) стовбурі мозку.
- 17. Кора великих півкуль – це:**
- а) сіра речовина;
 - б) біла речовина;
 - в) сіра і біла речовина;
 - г) всі відповіді вірні.

- 18. Нейроцити кори великих півкуль за функцією:**
а) еферентні;
б) аферентні;
в) асоціативні;
г) всі відповіді вірні.
- 19. Анатомічно в головному мозку розрізняють:**
а) півкулі, стовбур мозку і мозочок;
б) півкулі, довгастий мозок і мозочок;
в) півкулі, міст і мозочок;
г) всі відповіді вірні.
- 20. Від спинного мозку відходять ... пар спинномозкових нервів:**
а) 25;
б) 31;
в) 35;
г) 21.
- 21. В головному мозку є шлуночків:**
а) 4;
б) 3;
в) 2;
г) 1.
- 22. Сигнали від слухових органів надходять в:**
а) передній мозок;
б) середній мозок;
в) задній мозок;
г) всі відповіді вірні.
- 23. За місцем контакту синапси є:**
а) аксоаксональні;
б) аксодендритичні;
в) аксосоматичні;
г) всі відповіді вірні.
- 24. Периферійним відділом зорового аналізатора є:**
а) око;
б) зорові нерви;
в) колінчасті тіла таламуса;
г) зорова кора.
- 25. Центральним відділом зорового аналізатора є:**
а) око;
б) зорові нерви;
в) колінчасті тіла таламуса;
г) зорова кора.
- 26. Прозорі середовища ока:**
а) рогівка, кришталик і склисте тіло;
б) рогівка, волога переднього і заднього камер ока;
в) кришталик, волога передньої і задньої камер ока;
г) рогівка, кришталик, волога передньої камери ока.

27. Райдужна оболонка є похідною оболонки:

- а) фіброзної;
- б) судинної;
- в) сітківки;
- г) всі відповіді вірні.

28. Акомодація – це пристосування ока до ясного бачення об'єктів, які розташовані:

- а) на однаковій відстані від ока;
- б) на різній відстані від ока;
- в) в телескопі;
- г) на яскравому світлі.

29. Найкраще місце бачення в сітківці називається:

- а) жовтою плямою;
- б) сліпою плямою;
- в) палочками і колбочками;
- г) гангліонарними клітинами.

30. Зорові рецептори називаються:

- а) гангліонарні клітини;
- б) палочки і колбочки;
- в) асоціативні нейроцити;
- г) всі відповіді вірні.

31. Людина чує звуки в діапазоні:

- а) від 11 до 15000 Гц;
- б) від 15 до 20000 Гц;
- в) від 16 до 20000 Гц;
- г) від 16 до 25000 Гц.

32. Орган слуху побудований із:

- а) зовнішнього вуха;
- б) середнього вуха;
- в) внутрішнього вуха;
- г) всі відповіді вірні.

33. Барабанна перетинка відноситься до:

- а) зовнішнього вуха;
- б) середнього вуха;
- в) внутрішнього вуха;
- г) всі відповіді вірні.

34. Внутрішнє вухо розташоване в:

- а) лобній кістці;
- б) тім'яній кістці;
- в) скроневої кістці;
- г) потиличній кістці.

35. Система лабіринту і звивистих каналів знаходиться в:

- а) зовнішньому вусі;
- б) середньому вусі;
- в) внутрішньому вусі;
- г) всі відповіді вірні.

36. Кістковий лабіринт заповнений:

- а) ендолімфою;
- б) пери лімфою;
- в) ліквором;
- г) кров'ю.

37. Спіральний (кортіїв) орган локалізується в:

- а) кістковому лабіринті;
- б) перетинчастому лабіринті;
- в) середньому вусі;
- г) всі відповіді вірні.

38. Орган слуху (кортіїв) орган локалізується в:

- а) зовнішньому вусі;
- б) середньому вусі;
- в) внутрішньому вусі;
- г) всі відповіді вірні.

39. Вестибулярний апарат локалізується в:

- а) зовнішньому вусі;
- б) середньому вусі;
- в) внутрішньому вусі;
- г) всі відповіді вірні.

40. Види шкірної чутливості:

- а) дотик;
- б) біль-свербіння;
- в) тепло-холод;
- г) всі відповіді вірні.

41. Сенсорна кора відповідає за обробку інформації, яка поступає від:

- а) довільних м'язів;
- б) органів чуття;
- в) внутрішніх органів;
- г) немає вірної відповіді.

42. Функціонально виділяють такі різновиди кори головного мозку:

- а) рухову;
- б) сенсорну;
- в) асоціативну;
- г) всі відповіді вірні.

43. Адаптація – означає:

- а) пристосування організму до змін внутрішнього і зовнішнього середовища;
- б) постійність організму;
- в) стан рівноваги організму в змінному зовнішньому середовищі;
- г) всі відповіді вірні.

44. Назвіть рівні адаптації:

- а) субклітинний;
- б) тканинний;
- в) цілісного організму;
- г) всі відповіді вірні.

- 45. Гомеостаз – це:**
а) змінність внутрішнього середовища;
б) сталість внутрішнього середовища;
в) адаптивність внутрішнього середовища;
г) всі відповіді вірні.
- 46. Резистентність – це:**
а) опірність;
б) сталість;
в) змінність;
г) всі відповіді вірні.
- 47. Є такі види адаптації:**
а) фізіологічна;
б) психічна;
в) соціально-психологічна;
г) всі відповіді вірні.
- 48. Нормальна адаптивність характеризується:**
а) висока працездатність;
б) витривалість;
в) психічна і фізична гармонійність;
г) всі відповіді вірні.
- 49. Пам'ять містить такі основні блоки:**
а) запам'ятовування;
б) збереження і відтворення;
в) забування;
г) всі відповіді вірні.
- 50. Генетична пам'ять є різновидом:**
а) генотипічної пам'яті;
б) біологічної пам'яті;
в) фенотипічної пам'яті;
г) всі відповіді вірні.
- 51. Безумовні рефлекс – це вид:**
а) генотипічної пам'яті;
б) біологічної пам'яті;
в) фенотипічної пам'яті;
г) всі відповіді вірні.
- 52. Емоційна пам'ять – це пам'ять на:**
а) рухи;
б) словесні сигнали і символи;
в) почуття;
г) картин оточуючого світу.
- 53. Образна пам'ять пов'язана із запам'ятовуванням:**
а) рухів;
б) словесних сигналів і символів;
в) почуттів;
г) картин оточуючого світу.

54. Рухова пам'ять – це пам'ять на:

- а) рухи;
- б) словесні сигнали і символи;
- в) почуття;
- г) картин оточуючого світу.

55. Словесно-логічна пам'ять – пам'ять на:

- а) рухи;
- б) словесні сигнали і символи;
- в) почуття;
- г) картин оточуючого світу.

56. Від рівня управління виділяють пам'ять:

- а) мимовільну;
- б) довільну;
- в) сенсорну;
- г) оперативну.

57. Назвіть вид пам'яті, яка відбувається без цілеспрямованих зусиль запам'ятати:

- а) мимовільна;
- б) довільна;
- в) сенсорна;
- г) оперативна.

58. Назвіть вид пам'яті, за якої відбувається цілеспрямоване зусилля, щоб запам'ятати:

- а) мимовільна;
- б) довільна;
- в) сенсорна;
- г) оперативна.

59. В залежності від тривалості збереження інформації виділяють такі види пам'яті:

- а) сенсорну;
- б) короткочасну (оперативну);
- в) довготривалу;
- г) всі відповіді вірні.

60. Тривалість збереження інформації в сенсорній пам'яті складає:

- а) до 10 сек.;
- б) до 5 сек.;
- в) до 4 сек.;
- г) до 3 сек.

61. Тривалість збереження інформації в короткочасній пам'яті складає:

- а) до 8 сек.;
- б) до 10 сек.;
- в) до 12 сек.;
- г) до 14 сек.

62. Обсяг короткочасної пам'яті складає:

- а) 9 ± 2 елементи;
- б) 7 ± 2 елементи;
- в) 5 ± 2 елементи;
- г) 3 ± 2 елементи.

63. Обсяг довготривалої пам'яті:

- а) 20 ± 7 елементів;
- б) 80 ± 7 елементів;
- в) 100 ± 7 елементів;
- г) необмежений.

64. Де відбувається формування енграми, як етапу фіксації інформації в пам'яті?

- а) руховій корі;
- б) сенсорній корі;
- в) асоціативній;
- г) всі відповіді вірні.

65. Засвоєння нових знань відбувається в такій долі мозку:

- а) лобній;
- б) скроневій;
- в) тім'яній;
- г) потиличній.

66. Основною скринєю збереження пам'яті є:

- а) лобна і потилична частки;
- б) скронева і тім'яна частки;
- в) потилична частка і гачок;
- г) всі відповіді вірні.

67. Мовлення реалізується через:

- а) мову;
- б) пізнання;
- в) дію;
- г) всі відповіді вірні.

68. Назвіть основні функції мовлення:

- а) комунікативна;
- б) регулююча;
- в) програмуюча;
- г) всі відповіді вірні.

69. Комунікативна функція мовлення полягає в:

- а) переході від задуму до висловлення;
- б) прояві вольової поведінки;
- в) спілкуванні між людьми;
- г) всі відповіді вірні.

70. Мовлення функціонує на основі:

- а) першої сигнальної системи;
- б) другої сигнальної системи;
- в) вищої нервової системи;
- г) нижчої нервової системи.

71. Права півкуля забезпечує:

- а) розрізнення інтонації мовлення;
- б) модуляції голосу;
- в) розрізнення людських обличч;
- г) всі відповіді вірні.

72. Назвіть форми мислення:

- а) наочно-дієве;
- б) образне;
- в) вербальне (абстрактно-логічне);
- г) всі відповіді вірні.

73. Образне мислення переважно пов'язано з:

- а) скронево-тім'яними ділянками кори;
- б) лобно-скронеvими ділянками кори;
- в) лобно-тім'яними ділянками кори;
- г) всі відповіді вірні.

74. Знайома гукнула мені свій номер телефону із вікна автобуса. Я намагаюся скомбінувати цифри у модуль, щоб запам'ятати, але вони щезли через лічені секунди. У якій пам'яті зберігаються цифри телефону?

- а) сенсорній;
- б) семантичній;
- в) короткотривалій;
- г) довготривалій.

75. Ви намагаєтесь відшукати потрібний вам термін під час перекладу статті у:

- а) сенсорній пам'яті;
- б) семантичній пам'яті;
- в) короткочасній пам'яті;
- г) довготривалій пам'яті.

76. Згадайте літній відпочинок і опишіть в уяві природу місцевості, де ви відпочивали. Для цього ви використали:

- а) семантичну пам'ять;
- б) сенсорну пам'ять;
- в) образну пам'ять;
- г) всі види пам'яті.

77. Який вид порушення пам'яті професора Вільчур покладено в основу сюжету польського роману “Знахар”:

- а) ретроградна амнезія;
- б) гіпермнезія;
- в) гіпомнезія;
- г) всі відповіді вірні.

78. Один чоловік скаржився: “Раніше я пам'ятав усі номери телефонів знайомих. Зараз – ні”. Ця його неспроможність пов'язана з процесами пам'яті:

- а) запам'ятовування;
- б) відтворення;
- в) збереження;
- г) впізнавання.

79. Найбільш продуктивним є запам'ятовування:

- а) механічне;
- б) логічне;
- в) обидва;
- г) жодна відповідь не вірна.

80. Радість, гнів і ненависть відносимо до емоцій:

- а) базисних;
- б) набутих;
- в) позитивних;
- г) спонукальних.

81. Основні функції емоції:

- а) спонукальна;
- б) підкріплююча;
- в) перемикальна;
- г) всі відповіді вірні.

82. Адаптивну поведінку людини ініціює такий вид емоцій:

- а) відбиваюча;
- б) спонукальна;
- в) підкріплююча;
- г) комунікативна.

83. До зміни поведінки людину спонукають такі емоції:

- а) спонукальні;
- б) підкріплювальні;
- в) перемикальні;
- г) комунікативні.

84. Запропонуйте використати психофізіологічний метод, який послужить індикатором емоцій:

- а) динамометрію;
- б) електроенцефалографію;
- в) частоту пульсу;
- г) всі запропоновані методи.

85. Назвіть структури мозку, які тісно пов'язані з перебігом і силою емоцій:

- а) лімбічна система;
- б) стріопалідарна система;
- в) спинно-кортикальні шляхи;
- г) всі відповіді вірні.

86. Сон, який настає під впливом алкоголю, наркотиків, ефіру та інших хімічних речовин, називається:

- а) монофазним;
- б) наркотичним;
- в) гіпнотичним;
- г) патологічним.

87. Сон, в який впадає людина під впливом навіювання, називається:

- а) монофазним;
- б) наркотичним;
- в) гіпнотичним;
- г) патологічним.

88. Скільки часу у дорослих займає період поверхневого сну?

- а) 10 %;
- б) 10-15 %;

- в) 20-25 %;
- г) 35-45 %.

89. Сновидіння бачать:

- а) всі люди;
- б) окремі люди;
- в) здорові люди;
- г) хворі люди.

90. Дорослі люди сплять на добу:

- а) 7,5-8,5 год.;
- б) 8 год.;
- в) 9 год.;
- г) 10 год.

91. Молоді особи у віці 12-16 років сплять на добу:

- а) 7,5-8,5 год.;
- б) 8 год.;
- в) 9 год.;
- г) 10 год.

92. Емоції за багаторазового повторення трансформуються у:

- а) почуття;
- б) мотив;
- в) потребу;
- г) всі відповіді вірні.

93. Назвіть дуже сильні і бурхливі емоції, короткі за часом, які виникають як наслідок неможливості знайти вихід із надзвичайної та несподіваної ситуації:

- а) афект;
- б) власне емоції;
- в) стрес;
- г) фрустрація.

94. Стан напруги, що виникає за порушення встановленого перебігу життя індивіда:

- а) афект;
- б) власне емоції;
- в) стрес;
- г) фрустрація.

95. Назвіть вид пам'яті, за який запам'ятовуються речі, які не усвідомлюються:

- а) мимовільна;
- б) довільна;
- в) смислова;
- г) механічна.

96. Назвіть процес пам'яті за якою відбувається закріплення образів сприймання, уявлень, думок, переживань і зв'язків між ними:

- а) запам'ятовування;
- б) збереження;
- в) забування;
- г) відтворення.

97. Синонімами діяльності людини є:

- а) праця;
- б) активність;
- в) робота;
- г) всі відповіді вірні.

98. В гносеологічному розумінні до основних понять діяльності відносимо:

- а) матеріальна і духовна;
- б) теоретична і практична;
- в) ефективна і неефективна;
- г) свідомо і творча.

99. Загальною характеристикою діяльності є:

- а) завдання;
- б) засоби;
- в) ефективність;
- г) воля.

100. Працездатність людини залежить від:

- а) психологічних особливостей;
- б) фізіологічних особливостей;
- в) умов праці;
- г) всі відповіді вірні.

3.3.ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ”

УКЛАДАЧІ: БУНЯК Н. А.

- 1. Визначальним фактором емоції інтересу-збудження є:**
 - а) сила дії об'єкту на органи чуття;
 - б) новизна об'єкту;
 - в) мова людини;
 - г) міміка і жести, які людина використовує під час спілкування.
- 2. Інтервал часу від моменту подання сигналу до моменту його виникнення, називається:**
 - а) просторовим порогом відчуття;
 - б) латентним періодом реакції;
 - в) часовим порогом відчуття;
 - г) диференціальним порогом відчуття.
- 3. Воля – це регулювання людиною своєї поведінки, що пов'язане з подоланням внутрішніх і зовнішніх перешкод. Це регулювання:**
 - а) усвідомлене;
 - б) неусвідомлене;
 - в) інтуїтивне;
 - г) мимовільне.
- 4. Вид мовлення, що являє собою беззвучний процес, не доступний для сприймання іншими людьми, що не може бути засобом спілкування, називається:**
 - а) внутрішнє;
 - б) невербальне;
 - в) письмове;
 - г) монологічне.
- 5. “Склеювання” різних властивостей і частин, які не поєднуються в повсякденному житті, називається:**
 - а) гіперболізацією;
 - б) схематизацією;
 - в) типізацією;
 - г) аглютинацією.
- 6. Широта мислення – це його:**
 - а) вид;
 - б) рівень;
 - в) форма;
 - г) якість.
- 7. Наочно-образне мислення яскраво виявляється у віці:**
 - а) 2-3 років;
 - б) 4-6 років;
 - в) 7-8 років;
 - г) 9-10 років.
- 8. Вищим видом пам'яті вважається:**
 - а) рухова;
 - б) образна;
 - в) емоційна;
 - г) словесно-логічна.

- 9. Властивість людини, яка проявляється в здатності помічати маловідомі, але істотні деталі в об'єкті, що сприймається, характеризує:**
- а) ілюзії;
 - б) перцептивні дії;
 - в) спостережливість;
 - г) допитливість.
- 10. До основних властивостей відчуття Не відноситься:**
- а) якість;
 - б) інтенсивність;
 - в) тривалість;
 - г) обсяг.
- 11. На відміну від інших пізнавальних процесів, особливого змісту не має:**
- а) відчуття;
 - б) сприймання;
 - в) пам'ять;
 - г) увага.
- 12. До якої форми мислення подано визначення: “Речення, що містить ствердження або заперечення певного факту”?**
- а) судження;
 - б) поняття;
 - в) умовивід;
 - г) конкретизація.
- 13. Доведено, що темпи забування інформації особливо інтенсивні:**
- а) через рік після запам'ятовування;
 - б) впродовж першої доби після запам'ятовування;
 - в) через тиждень після запам'ятовування;
 - г) через місяць після запам'ятовування.
- 14. Встановіть властивість, що забезпечує можливість сприймання людиною мелодії, а не набору звуків:**
- а) довільність;
 - б) вибірковість;
 - в) аперцепція;
 - г) цілісність.
- 15. Який емоційний стан людини супроводжується втратою самовладання та неадекватним сприйманням дійсності:**
- а) стрес;
 - б) афект;
 - в) настрій;
 - г) дистрес.
- 16. Який рівень пізнання людиною дійсності забезпечує мислення:**
- а) раціональний;
 - б) чуттєвий;
 - в) інтуїтивний;
 - г) ірраціональний.

- 17. Зміна чутливості внаслідок пристосування аналізатора до подразника – це визначення ... властивості відчуття:**
- а) компенсація;
 - б) синестезія;
 - в) сенсibiлізація;
 - г) адаптація.
- 18. Виберіть рядок, у якому перераховані лише операції мислення:**
- а) аналіз, синтез, абстрагування;
 - б) порівняння, конкретизація, відтворення;
 - в) порівняння, відтворення, узагальнення;
 - г) аналіз, порівняння, уявлення.
- 19. Виберіть рядок, у якому перераховані тільки процеси пам'яті:**
- а) запам'ятовування, збереження, відтворення;
 - б) запам'ятовування, збереження, узагальнення;
 - в) запам'ятовування, сприймання, пригадування;
 - г) запам'ятовування, порівняння, забування.
- 20. Який пізнавальний процес забезпечує відображення мозком окремих властивостей та явищ:**
- а) відчуття;
 - б) сприймання;
 - в) пам'ять;
 - г) уява.
- 21. Що є предметом відображення сприймання:**
- а) окремі властивості предметів та явищ;
 - б) цілісні образи дійсності;
 - в) попередній досвід людини;
 - г) минулий досвід людини.
- 22. Наповненість спілкування - інформація, дії, емоції чи почуття – це:**
- а) зміст спілкування;
 - б) засоби спілкування;
 - в) результат спілкування;
 - г) мета спілкування.
- 23. Який вид діяльності спрямований в першу чергу на його процес?**
- а) гра;
 - б) навчання;
 - в) праця;
 - г) всі, окрім праці.
- 24. Основним реалізаційним компонентом діяльності є:**
- а) мета;
 - б) потреба;
 - в) мотив;
 - г) дія.

- 25. До якого компоненту діяльності подано визначення – “Уявний кінцевий результат того, що людина прагне досягти”?**
- а) мотив;
 - б) мета;
 - в) контроль;
 - г) потреба.
- 26. Представники якої теорії особистості розглядають особистість як комплекс якостей, що властиві певним категоріям людей:**
- а) психодинамічної;
 - б) когнітивної;
 - в) теорії особистісних рис;
 - г) гуманістичної.
- 27. Виберіть твердження, що містить вірне співвідношення емоцій та почуттів як психологічних категорій:**
- а) емоції та почуття – це тотожні поняття;
 - б) почуття – це різновид емоцій;
 - в) емоції та почуття – це незалежні категорії;
 - г) емоція – це ситуативний прояв більш стійкого почуття.
- 28. Знайдіть вірне визначення поняття “уява”:**
- а) відображення в корі головного мозку попереднього досвіду людини;
 - б) створення мозком нових образів на основі попереднього досвіду;
 - в) узагальнене та опосередковане відображення дійсності людиною;
 - г) створення мозком людини незвичних образів.
- 29. Виберіть найточніше визначення мовлення:**
- а) набір звуків та слів, що використовує людина;
 - б) процес використання мови в психічній діяльності людини;
 - в) супровід життєдіяльності людини;
 - г) взаємодія людей. під час якої виникає психічний контакт.
- 30. Яка негативна вольова якість передбачає нерозумне наполягання людини на своєму:**
- а) несамостійність;
 - б) впертість;
 - в) лінощі;
 - г) імпульсивність.
- 31. Якій психологічній категорії відповідає така функція - подолання перешкод і досягнення поставленої мети:**
- а) почуття;
 - б) темперамент;
 - в) мислення;
 - г) воля.
- 32. Знайдіть вірне визначення переключення як властивості уваги:**
- а) одночасне утримання уваги на декількох об’єктах;
 - б) кількість об’єктів, які людина здатна охопити увагою одночасно;
 - в) свідоме перенесення ваги від одного об’єкта до іншого;
 - г) ненавмисне перенесення уваги з одного предмета на інший.

33. Який пізнавальний процес забезпечує формування людиною образів майбутнього:

- а) відчуття;
- б) уява;
- в) пам'ять;
- г) мислення.

34. Яка операція мислення виявляється у зіставленні предметів для знаходження їх спільних та відмінних ознак:

- а) аналіз;
- б) синтез;
- в) порівняння;
- г) узагальнення.

35. Пізнавальні процеси – виберіть зайве:

- а) мислення;
- б) сприймання;
- в) пам'ять;
- г) воля.

36. Який пізнавальний процес відповідає за засвоєння та відтворення життєвого досвіду:

- а) сприймання;
- б) пам'ять;
- в) уява;
- г) мислення.

37. Оберіть вірне твердження щодо співвідношення задатків та здібностей:

- а) задатки – це різновид здібностей;
- б) задатки – вроджена основа для розвитку здібностей;
- в) задатки і здібності – це синонімічні психологічні поняття;
- г) здібності не пов'язані з задатками.

38. Найперша ознака обдарованості, що проявляється в прагненні (тяжінні) дитини (або дорослого) до певної діяльності має назву:

- а) задатки;
- б) здібності;
- в) нахили;
- г) талант.

39. Негнучка, іноді несвідома частина діяльності, що не має свідомої мети:

- а) знання;
- б) звичка;
- в) уміння;
- г) навичка.

40. Найзагальніша формально-динамічна характеристика індивідуальної поведінки людини:

- а) темперамент;
- б) характер;
- в) здібності;
- г) спрямованість.

- 41. Сукупність стійких індивідуальних особливостей особистості, які закладаються і проявляються в діяльності та спілкуванні – це:**
- а) темперамент;
 - б) характер;
 - в) здібності;
 - г) задатки.
- 42. Які ознаки притаманні холеричному типові темпераменту:**
- а) миролюбний, розмірений, вдумливий;
 - б) відкритий, ініціативний, жвавий;
 - в) збудливий, нестриманий, активний;
 - г) повільний, стриманий, пасивний.
- 43. Про наявність здібностей до того чи іншого виду діяльності свідчить(ать):**
- а) низький темп навчання відповідної діяльності;
 - б) значні енергетичні витрати щодо виконання даної діяльності;
 - в) індивідуальна своєрідність виконання діяльності;
 - г) відсутність зв'язку зі спрямованістю.
- 44. Ентузіазм, відповідальність, старанність, лінощі – це прояви ... компоненту характеру:**
- а) ставлення до себе;
 - б) ставлення до праці;
 - в) ставлення до людей;
 - г) ставлення до речей.
- 45. Між темпераментом та характером існує таке співвідношення:**
- а) це дві незалежні структури особистості;
 - б) це однакові поняття;
 - в) особливості темпераменту проявляються на основі характеру;
 - г) риси характеру розвиваються і проявляються на основі типу темпераменту.
- 46. Оберіть негативний прояв сангвінічного типу темпераменту:**
- а) висока нестійкість інтересів;
 - б) емоційна вразливість;
 - в) закритість у спілкуванні;
 - г) висока комунікабельність.
- 47. Які особливості вказують на флегматичний тип темпераменту:**
- а) відкритий, безтурботний, комунікабельний;
 - б) подразливий, тривожний, песимістичний;
 - в) спокійний, врівноважений, комунікабельний;
 - г) миролюбний, стриманий, посидючий.
- 48. В якому випадку людину можна назвати уважною:**
- а) коли вона усвідомлює чого хоче;
 - б) коли довільна увага переважає над мимовільною;
 - в) коли мимовільна увага переважає над довільною;
 - г) коли мимовільна увага переважає над післядовільною.
- 49. Предметом вивчення сучасної вітчизняної психології є:**
- а) особистість;
 - б) поведінка;

- в) мислення;
- г) інтелект.

50. Що складає самооцінку особистості:

- а) сукупність уявлень про себе;
- б) оцінка оточуючих;
- в) співвідношення “Я” – реального і “Я” – ідеального;
- г) всі відповіді вірні.

51. Що є джерелом активності особистості за З. Фрейдом:

- а) інтенсивні потяги, що притаманні особистості від народження;
- б) прагнення до влади;
- в) органічні і духовні потреби;
- г) інтереси особистості;
- д) ідеали особистості, що формуються під впливом суспільних умов.

52. Вкажіть, яка з думок, на Ваш погляд, відповідає ознаці уважності:

- а) ознакою уважності є здатність людини протягом тривалого часу, не відволікаючись, розв’язувати задачі;
- б) ознакою уважності є здатність людини розповідаючи бачити все, що відбувається довкола;
- в) ознакою уважності є здатність людини одночасно слухати повідомлення, записувати його, розуміти та вносити свої корективи в зміст записаного;
- г) всі відповіді вірні.

53. Вкажіть, чим визначається швидкість запам’ятовування:

- а) відповідністю відтвореного тому, що запам’ятовувалось;
- б) кількістю повторень, необхідних для запам’ятовування матеріалу;
- в) кількістю зроблених помилок;
- г) швидкістю пригадування матеріалу.

54. Вкажіть правильне визначення мрії:

- а) образ того, чого людина прагне, але не зможе досягнути ніколи;
- б) образ того, чого людина прагне, але не зможе досягнути протягом певного проміжку часу;
- в) образ того, що задовільнить найзаповітніші бажання;
- г) всі відповіді вірні.

55. Вкажіть, як поділяється уява за змістом діяльності:

- а) технічну, наукову, художню...;
- б) творчу, технічну, наукову, художню ...;
- в) репродуктивну, творчу, технічну, наукову, художню ...;
- г) конкретну, технічну, наукову, художню

56. В якій відповіді названі основні розумові операції:

- а) порівняння, аналіз, сприймання, синтез, узагальнення;
- б) аналіз, синтез, узагальнення, конкретизація, розуміння;
- в) аналіз, синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення, конкретизація;
- г) немає вірної відповіді.

57. Яке з наведених визначень поняття є правильним:

- а) поняття – це форма мислення, що являє собою найповніше відображення ознак предметів і явищ навколишнього світу;
- б) поняття – це форма мислення, яка відображає за допомогою слова сутність того чи іншого предмета;

- в) поняття – це форма мислення, яка являє собою узагальнення предметів та явищ навколишнього світу;
- г) поняття – це форма мислення, яка виражає за допомогою слова різні ознаки предметів та явищ об'єктивної дійсності.

58. В чому полягає психологічна сутність діяльності:

- а) діяльність – засіб реалізації людини в житті;
- б) діяльність – спосіб пізнання себе і довкілля;
- в) діяльність – засіб створення матеріальних і духовних цінностей і особистого достатку;
- г) діяльність – процес реалізації людських ресурсів в області можливостей людини, величина яких змінюється в залежності від різних факторів;
- д) діяльність – це процес вивільнення накопиченої енергії.

59. Вкажіть, в результаті яких мотиваційних факторів виникає задоволення від праці:

- а) соціальних гарантій і зарплати;
- б) визнання і професійного успіху;
- в) кар'єрного зростання;
- г) всі відповіді вірні.

60. Структурними компонентами діяльності є такі складові:

- а) потребнісно-мотиваційна;
- б) інформаційна;
- в) операційна;
- г) емоційно-вольова;
- д) регулятивна;
- е) ціннісно-орієнтована.

61. Прагнення особистості до найвищої реалізації свого потенціалу – це:

- а) інверсія;
- б) самоактуалізація;
- в) інгібіція;
- г) конгеніальність.

62. Теорія особистості, що надає особливого значення процесам мислення, усвідомлення, судження в розумінні поведінки людини:

- а) диспозиційна;
- б) психодинамічна;
- в) когнітивна;
- г) гуманістична.

63. До якого психічного процесу належать прийоми створення образів аглютинація, гіперболізація, схематизація, типізація:

- а) мислення;
- б) уяви;
- в) уваги;
- г) волі.

64. Процес мимовільного або довільного створення образів, не призначених для втілення у дійсність – це:

- а) активна уява;
- б) пасивна уява;
- в) первісна свідомість;
- г) містичні значення.

- 65. Вкажіть, для якого віку людини характерні такі особливості уяви: уява не виходить за межі ігрового використання, а існує виключно у формі відповідної предметної дії:**
- а) дошкільний вік;
 - б) молодший шкільний вік;
 - в) середній шкільний вік;
 - г) старший шкільний вік.
- 66. Процес створення індивідом наочних образів, внутрішня активність, за допомогою якої він здійснює випереджальне відображення дійсності, розширює кругозір свого життя – це:**
- а) сновидіння;
 - б) уява;
 - в) ілюзії;
 - г) мислення.
- 67. Визначте, що із перерахованого характеризує творчу уяву:**
- а) відтворення, яке розгортається на основі розповідей, описів, схем;
 - б) створення нового, що не має аналогів;
 - в) хаотичне розгальмування кори головного мозку;
 - г) система образів, що мимовільно виникає під час сну.
- 68. Який прийом уяви використаний для створення образів багаторукої богині:**
- а) аглютинація;
 - б) гіперболізація;
 - в) доповнення;
 - г) загострення.
- 69. Який вид уяви демонструє людина, коли читає описи, розглядає малюнки чи креслення:**
- а) продуктивну;
 - б) репродуктивну;
 - в) фантазування;
 - г) мрію.
- 70. Мимовільне або довільне створення образів зі спотворенням їх окремих властивостей – це:**
- а) фантазування;
 - б) художня уява;
 - в) ілюзія;
 - г) сон.
- 71. Процес довільного оперування образами, що має задовольняти потребу, на шляху реального задоволення якої є перешкоди – це:**
- а) сновидіння;
 - б) фантазування;
 - в) ілюзії;
 - г) репродукція.
- 72. Особлива регуляторна система, яка використовується особистістю для переборення психологічного дискомфорту, переживань, які загрожують їй, називається:**
- а) психологічний захист;

- б) рівень домагань;
- в) мотивація;
- г) аперцепція.

73. Боязливість і похливість – головні риси акцентуації характеру ...:

- а) шизоїдного типу;
- б) епілептоїдного типу;
- в) сенситивного типу;
- г) психастенічного типу.

74. Крайня мінливість настою – головна риса акцентуації характеру:

- а) ... циклоїдного типу;
- б) ... лабільного типу;
- в) ... астено-невротичного типу;
- г) ... сенситивного типу.

75. Вкажіть хто автор системно-операційного підходу до вивчення діяльності:

- а) О. І. Губинський;
- б) Н. Д. Гордєєва;
- в) В. Г. Суходольський;
- г) В. Д. Шадріков.

76. Метод, який полягає у розвитку певних психічних функцій, називається:

- а) тестування;
- б) тренінг;
- в) анкетування;
- г) самоспостереження.

77. Для вивчення мало усвідомлених психічних явищ використовують метод:

- а) тести;
- б) опитувальники;
- в) проєктивні методики;
- г) спостереження.

78. До якої групи методів відносять малюнкові методики:

- а) об'єктивні;
- б) суб'єктивні;
- *в) проєктивні;
- г) описові.

79. Спостереження, що відбувається у природних для досліджуваних умовах, називається:

- а) лабораторним;
- б) польовим;
- в) відкритим;
- г) прихованим.

80. Інтроспекція – це метод:

- а) спостереження;
- б) експерименту;
- в) самоспостереження;
- г) бесіди.

- 81. Спостереження, за якого досліджувані знають, що за ними спостерігають, має назву:**
- а) відкрите;
 - б) приховане;
 - в) включене;
 - г) стороннє.
- 82. Для здобуття інформації про біографічні дані людини застосовують метод:**
- а) соціометрії;
 - б) експерименту;
 - в) анкетування;
 - г) тестів.
- 83. Загальні закони, закономірності та механізми психіки людини вивчає:**
- а) загальна психологія;
 - б) інженерна психологія;
 - в) вікова психологія;
 - г) педагогічна психологія.
- 84. Галузь психології, що досліджує онтогенез психічних властивостей особистості на різних вікових етапах, називається:**
- а) загальна психологія;
 - б) педагогічна психологія;
 - в) вікова психологія;
 - г) геронтопсихологія.
- 85. Галузь психології, яка вивчає закономірності розладу психіки, називається:**
- а) патопсихологія;
 - б) вікова психологія;
 - в) спеціальна психологія;
 - г) психологія розвитку.
- 86. Прикладні галузі психології поділяються на такі види:**
- а) фундаментальні й первинні;
 - б) фундаментальні й синтетичні;
 - в) первинні й синтетичні;
 - г) фундаментальні й прикладні.
- 87. До пізнавальних психічних процесів належить:**
- а) піднесення;
 - б) воля;
 - в) відчуття;
 - г) емоції.
- 88. Положення про “ідентичність особистості” гласить, що це центральна властивість людини, що сигналізує про нерозривний зв’язок з ...:**
- а) ... навколишнім соціальним світом;
 - б) ... діяльністю людини;
 - в) ... потребами людини;
 - г) ... потягом до задоволення бажань;
 - д) ... соціальною роллю людини.
- 89. А. Маслоу головною характеристикою особистості вважав:**
- а) потяг до людей, до незалежності;
 - б) потяг до безпеки, до задоволення бажань;

- в) потяг до самоактуалізації, самовираження;
- г) потяг до добра, моральності, доброзичливості.

90. Головний принцип логотерапії полягає у твердженні, що сутність людини у ...:

- а) отриманні задоволення;
- б) уникненні болю;
- в) реалізації сенсу життя;
- г) безпеці особистості;
- д) визнанні особистості.

91. В теорії особистості З. Фрейда значимим аспектом є:

- а) прагнення до домінування;
- б) почуття неповноцінності;
- в) несвідоме;
- г) самоактуалізація;
- д) поведінка.

92. За С. Л. Рубінштейном розвиток людини – це:

- а) оволодіння знаннями, вміннями, навичками;
- б) розвиток її здібностей;
- в) розвиток психіки особистості;
- г) накопичення досвіду.

93. Що лежить в основі розвитку здібностей особистості:

- а) розвиток психіки;
- б) набутий досвід;
- в) задатки особистості;
- г) набуті знання, вміння, навички;
- д) вроджені особливості людини.

94. Обдарованість особистості визначається:

- а) діапазоном можливостей;
- б) набутими знаннями, вміннями, навичками;
- в) кількістю реалізованих можливостей;
- г) найвищим рівнем розвитку інтелекту.

95. Теорія волі, що базується на признанні можливості індивіда діяти або вибирати спосіб дії незалежно від впливу на нього зовнішніх факторів, стимулів, називається:

- а) ірраціоналізм;
- б) індетермінізм;
- в) детермінізм;
- г) раціоналізм.

96. Критерієм (ями) прояву волі є:

- а) вольова дія;
- б) вольові якості людини;
- в) вибір мотивів та цілей;
- г) показник інтелектуального розвитку.

97. Параметром (ами) який (і) зазвичай використовується (ються) для опису вольових процесів є:

- а) сила і направленість;
- б) направленість і свобода;

- в) направленість;
- г) сила, направленість і свобода.

98. Здатність людини самостійно приймати відповідальні рішення і неухильно реалізувати їх в діяльності характеризує її:

- а) наполегливість;
- б) самостійність;
- в) принциповість;
- г) рішучість.

99. Здатність людини до тривалого і неослабленого напруження енергії, неухильний рух до зазначеної цілі проявляється як:

- а) наполегливість;
- б) свідомість;
- в) оптимізм;
- г) працелюбність.

100. Можливість людини визначати свої вчинки, орієнтуючись не на натиск оточуючих, не на випадкові впливи, а виходячи із своїх переконань, знань, характеризує її:

- а) наполегливість;
- б) самостійність;
- в) принциповість;
- г) самовпевненість.

101. Вкажіть про яку якість мислення свідчить рівень розуміння людиною прислів'я:

- а) самостійність мислення;
- б) критичність мислення;
- в) глибина мислення;
- г) широта мислення.

102. Вкажіть, яка з розумових дій дає можливість групувати об'єкти за родовими, видовими та іншими ознаками:

- а) аналіз;
- б) порівняння;
- в) узагальнення;
- г) синтез.

103. Вкажіть, яка з якостей мислення, що має індивідуальні відмінності вимірюється в тестах інтелекту (Г. Айзенка):

- а) глибина процесів мислення;
- б) швидкість процесів мислення;
- в) широта процесів мислення;
- г) гнучкість процесів мислення.

104. Властивості нервової системи утворюють:

- а) психологічну основу темпераменту;
- б) фізіологічну основу темпераменту;
- в) анатомічну основу темпераменту;
- г) психофізіологічну основу темпераменту.

105. Крайня інтенсивність певних рис характеру людини – це:

- а) акцентуація;
- б) екзальтація;
- в) інтуїція;
- г) інтенсифікація.

106. Кречмер створив (відзначте вірний варіант):

- а) гуморальну теорію темпераменту;
- б) конституційну теорію темпераменту;
- в) невротичну теорію темпераменту;
- г) ідентифікаційну теорію темпераменту;
- д) соматичну теорію темпераменту.

107. Показником афекту є:

- а) незначна зміна свідомості;
- б) порушення контролю волі за своїми діями;
- в) збереження самоконтролю;
- г) збереження контролю волі за своїми діями.

108. Найдовший емоційний стан, який забарвлює всю поведінку людини називається:

- а) емоція;
- б) афект;
- в) настрій;
- г) пристрасть.

109. Почуття, пов'язані з пізнавальною діяльністю, це почуття:

- а) моральні;
- б) інтелектуальні;
- в) естетичні;
- г) духовні.

110. Психофізіологічна сумісність людей виявляється у:

- а) взаєминах людей з такими особистісними властивостями, які сприяють успішному виконанню соціальних ролей;
- б) гармонійному поєднанні фізичних якостей двох або кількох людей, що разом виконують певну фізичну діяльність;
- в) успішності взаємодії людей в тих видах діяльності, де чутливість в межах тієї чи іншої аналізаторної системи є вирішальною;
- г) спільності поглядів, переконань, соціальних та моральних установок, цінностей, ставлень.

111. Міжособистісне спілкування спостерігається:

- а) коли одну зі сторін спілкування репрезентує особистість, а іншу – група;
- б) при комунікації, в яку входить проміжна ланка – третя особа, технічний засіб або матеріальна річ;
- в) при спілкуванні двох спільнот, кожна з яких має власну позицію;
- г) в первинних групах, в яких всі члени підтримують між собою безпосередні контакти.

112. Засвоєний спосіб виконання дії, що забезпечується сукупністю знань і навичок – це:

- а) навчання;
- б) операція;
- в) вправа;
- г) вміння.

113. Навички читання – це:

- а) моторні навички;
- б) рухові навички;
- в) інтелектуальні навички;
- г) сенсорно-мислительні навички.

114. Діяльність людини не має характеристики:

- а) мотив;
- б) потреба;
- в) мета;
- г) предмет;
- д) структура;
- е) засоби.

115. За Г.С. Костюком здібності – це:

- а) сукупність таких властивостей особистості, які визначають успішність навчання якої-небудь діяльності і удосконалення в ній;
- б) синтез властивостей особистості, що відповідає вимогам діяльності і забезпечує високі досягнення в ній;
- в) індивідуальні психологічні особливості, які мають відношення до успішності виконання однієї чи декількох діяльностей;
- г) істотні психологічні властивості особистості, які виявляються в цілеспрямованій діяльності і зумовлюють її успіх.

116. Рівновага першої та другої сигнальної системи у психічній діяльності людини за І. П. Павловим характеризує:

- а) “середній” тип особистості;
- б) “розумовий” тип особистості;
- в) “художній” тип особистості;
- г) всі відповіді правильні.

117. Задатки – це:

- а) нижчий рівень розвитку здібностей;
- б) наслідок розвитку здібностей;
- в) успадковані здібності;
- г) природні передумови здібностей.

118. До внутрішніх передумов, від яких залежить розвиток здібностей не відносяться:

- а) типологічні властивості ц.н.с.;
- б) функціональна асиметрія півкуль головного мозку;
- в) ступінь функціональної зрілості кори головного мозку;
- г) анатомо-фізіологічні властивості мозку.

119. Першою ознакою зародження здібностей є:

- а) інтерес;
- б) задатки;
- в) нахили;
- г) анатомо-фізіологічні особливості мозку.

120. Мотиви, що задовольняють за допомогою культурних форм активності – це:

- а) духовні мотиви;
- б) соціальні мотиви;
- в) матеріальні мотиви;
- г) функціональні мотиви;
- д) органічні мотиви.

121. Вправа – це:

- а) спосіб виконання дії;
- б) багаторазове виконання певного виду діяльності;

- в) спосіб виконання діяльності;
- г) процес, спрямований на реалізацію мети.

122. Етап формування навичок, що полягає в автоматизації елементів діяльності, усуненні зайвих рухів – це:

- а) стандартизуючий етап;
- б) варіюючий етап;
- в) підготовчий етап;
- г) ознайомчий етап.

123. Гра – провідний вид діяльності для:

- а) юнака;
- б) школяра;
- в) дошкільника;
- г) дорослого.

124. За Б.М. Тепловим, здібності – це:

- а) сукупність таких властивостей особистості, які визначають успішність навчання якої-небудь діяльності і удосконалення в ній;
- б) синтез властивостей особистості, що відповідає вимогам діяльності і забезпечує високі досягнення в ній;
- в) індивідуальні психологічні особливості, які мають відношення до успішності виконання однієї чи декількох видів діяльності;
- г) істотні психологічні властивості людської особистості, що виявляються в цілеспрямованій діяльності і зумовлюють її успіх.

125. Здібності, що визначають схильність людини до абстрактно-теоретичного мислення – це:

- а) природні здібності;
- б) теоретичні здібності;
- в) практичні здібності;
- г) спеціальні здібності.

126. Здібності до спілкування є соціально обумовленими:

- а) так;
- б) ні;
- в) залежно від ситуації;
- г) ні, якщо це професійні здібності.

127. Здібності, що забезпечують відносну легкість і продуктивність в оволодінні знаннями в різних видах діяльності – це:

- а) обдарованість;
- б) талант;
- в) геніальність;
- г) майстерність.

128. Позитивний вплив навичок, що засвоєні на оволодіння іншою дією – це:

- а) асоціативне гальмування;
- б) репродуктивне гальмування;
- в) перенос навиків;
- г) інтерференція.

129. Засвоєний спосіб виконання дії, що забезпечується сукупністю знань і навичок – це:

- а) навчання;
- б) операція;
- в) вправа;
- г) вміння.

130. За О.Г. Ковальовим, здібності – це:

- а) сукупність таких властивостей особистості, які визначають успішність навчання якої-небудь діяльності і удосконалення в ній;
- б) синтез властивостей особистості, що відповідає вимогам діяльності і забезпечує високі досягнення в ній;
- в) індивідуальні психологічні особливості, які мають відношення до успішності виконання однієї чи декількох видів діяльності;
- г) істотні психологічні властивості людської особистості, які виявляються в цілеспрямованій діяльності і зумовлюють її успіх.

131. Про здібності до математики свідчить:

- а) інтерес до математики;
- б) захопленість математикою;
- в) ставлення до математики;
- г) єдність нахилів і покликання до математики.

132. До якого періоду розробки проблеми спілкування вітчизняними психологами належить концепція спілкування Л. С. Виготського:

- а) третього;
- б) другого;
- в) першого;
- г) не належить до жодного періоду.

133. Функція спілкування, що пов'язана з творчим перетворенням дійсності – це:

- а) когнітивна функція;
- б) креативна функція;
- в) інформаційно-комунікативна функція;
- г) емотивна функція.

134. Діяльність людини, спрямована на зміну і перетворення дійсності заради задоволення своїх потреб, на створення матеріальних і духовних цінностей, називається:

- а) трудовою;
- б) навчальною;
- в) предметною;
- г) ведучою.

135. Необхідність виявлення протиріч як джерела розвитку і саморозвитку психіки суть принципу:

- а) єдності психіки і діяльності;
- б) єдності і боротьби протилежностей;
- в) комплексності;
- г) науковості.

136. Втрата інформації під впливом наступного поступлення нового матеріалу – це:

- а) запам'ятовування;
- б) забування;

- в) збереження;
- г) інтерференція.

137. Наглядний образ предмета чи явища (події), що виникає на основі минулого досвіду, шляхом його відтворення:

- а) уявлення;
- б) типізація;
- в) схематизація;
- г) аглютинація.

138. Система знаків, що є засобом людського спілкування, мислительної діяльності, передачі культурно-історичного досвіду, способом вираження самосвідомості особистості, – це:

- а) мова;
- б) жести;
- в) міміка;
- г) символи.

139. Вид мислення, який здійснюється на основі перетворень образів сприймання в образи, уявлення, подальші зміни, перетворення і узагальнення предметного змісту уявлень, що формують відображення реальності в образно-концептуальній формі – це:

- а) образне;
- б) наглядно-образне;
- в) словесно-логічне;
- г) теоретичне.

140. Ділянка збудження центральної нервової системи, що має тимчасову перевагу, для якої характерна здатність накопичувати в собі збудження і гальмувати роботу інших нервових центрів має назву:

- а) субдомінантна;
- б) домінантна;
- в) кортикальна;
- г) варіаційна.

141. Процедура встановлення відповідності між великою кількістю об'єктів (станів) і символів (чисел), вид дослідження, в процесі якого дослідник виявляє якісні і кількісні характеристики об'єкта (об'єктів) з допомогою зовнішніх засобів (обладнання, тестів):

- а) спостереження;
- б) експеримент;
- в) вимірювання;
- г) тест.

142. Принцип, який стверджує про те, що будь-яке психічне явище повинно розглядатися в постійній зміні, рухові, називається:

- а) детермінізму;
- б) розвитку;
- в) переходу кількісних змін в якісні;
- г) об'єктивності.

143. Загальна психологія – це наука, що вивчає:

- а) процеси активного відображення людиною і тваринами об'єктивної реальності у вигляді відчуття, сприймань, понять, почуттів і інших явищ психіки;

- б) факти, механізми і закономірності психічного життя людини;
- в) особливості фізичної і психічної сфери людини;
- г) займається дослідженням функціонування нервових процесів головного мозку.

144. Мова – це:

- а) здатність людини до говоріння;
- б) система словесних знаків, що охоплює слова з їх значенням та граматику;
- в) особливий вид людської діяльності;
- г) спосіб передачі інформації.

145. Властивість процесів пам'яті, що виявляється в функціональній мінливості мнемічних дій і операцій, що зумовлена особливостями матеріалу, його значимістю, мотивами і цілями діяльності особистості, минулим досвідом:

- а) готовність пам'яті;
- б) динамічність пам'яті;
- в) стійкість пам'яті;
- г) обсяг пам'яті.

146. Вид пам'яті, що базується на встановленні в матеріалі, який запам'ятовується смислових зв'язків – це:

- а) механічна пам'ять;
- б) емоційна пам'ять;
- в) логічна пам'ять;
- г) слухова пам'ять.

147. Спосіб практичного вирішення задач, який складається із “зорового” вивчення ситуації і практичних дій з матеріальними предметами – це:

- а) теоретичне мислення;
- б) наглядно-дійове мислення;
- в) наглядно-образне мислення;
- г) словесно-логічне мислення.

148. Залежність сприймання предметів і явищ довколишньої дійсності від минулого досвіду, змісту і спрямованості його діяльності, особливостей особистості – це:

- а) габітуція;
- б) сенсibilізація;
- в) аперцепція;
- г) фасилітація.

149. Етап вольового акту, пов'язаний з формуванням послідовності дій, що приводять до досягнення мети:

- а) боротьба мотивів;
- б) усвідомлення завдання;
- в) прийняття рішення;
- г) виконання дії.

150. Галузь психологічної науки, що вивчає закономірності психології сприймання мовних висловлювань і інші аспекти використання мови як “психологічної зброї”:

- а) математична психологія;
- б) психолінгвістика;
- в) гендерна психологія;
- г) психодіагностика.

151. Знання, навички і вміння відносять до:

- а) психічних процесів;
- б) психічних властивостей;
- в) психічних станів;
- г) психічних явищ.

152. Апатія, афект і душевний підйом відносяться до:

- а) психічних процесів;
- б) психічних властивостей;
- в) психічних станів;
- г) психічних явищ.

153. Цей напрям назвали “психологією без психіки”:

- а) гештальт-психологія;
- б) психоаналіз;
- в) біхевіоризм;
- г) структуралізм.

154. Даний напрям психології виходив з того, що на противагу трактуванню свідомості як “надбудови з цеглин (відчуттів) і цементу (асоціацій)” утверджується пріоритет цілісної структури, від загальної організації залежать окремі елементи:

- а) біхевіоризм;
- б) теорія діяльності;
- в) гештальт-психологія;
- г) когнітивна психологія.

155. Поняття “Індивід” визначає:

- а) природні особливості людини;
- б) родову належність людини;
- в) анатомо-фізіологічну будову людини;
- г) носія загальних властивостей.

156. Реакція емансипації характерна для:

- а) людей похилого віку;
- б) людей зрілого віку;
- в) підлітків;
- г) дітей дошкільного віку.

157. Плацебо-ефект пов’язаний з:

- а) параметрами лікарського засобу;
- б) психологічною установкою;
- в) наркотичною залежністю;
- г) фактором несподіванки;
- д) тривалістю дії подразника.

158. Емоційні прояви (настій, афект, фрустрація), вольові прояви (рішучість, зібраність), увага (зосередженість, розсіяність) як психологічні характеристики людини відносяться до:

- а) психічних процесів;
- б) психічних станів;
- в) психічних властивостей;
- г) процесів збереження.

159. Визначте, як співвідносяться між собою емоції та почуття:

- а) це тотожні психічні процеси;
- б) це не пов'язані процеси;
- в) почуття є сукупністю емоцій;
- г) емоції є частковим проявом почуття, одне і те ж почуття може проявлятися різними емоціями.

160. Визначте, який вид мовлення характеризується відсутністю вокалізації, закритістю у свідомості, предикативністю, перевагою семантики і виникає як задоволення внутрішніх потреб:

- а) внутрішнє;
- б) усне афективне;
- в) письмове;
- г) ідіографічне.

161. Метод класичного психоаналізу включає в себе всі компоненти, окрім:

- а) продукування матеріалу;
- б) аналізу;
- в) катарсису;
- г) робочого альянсу.

162. В результаті дії цього захисного механізму (за З.Фрейдом) людина приписує свої власні неприйнятні думки, почуття, властивості і поведінку іншим людям з оточення....:

- а) заперечення;
- б) перенос;
- в) проекція;
- г) витіснення;
- д) заміщення.

163. Механізм психологічного захисту, що характеризується приписуванням іншій людині власних почуттів, бажань і якостей – це:

- а) компенсація;
- б) проекція;
- в) раціоналізація;
- г) регресія.

164. Механізм психологічного захисту, що характеризується вподобанням себе значимому об'єкту (особистості, групі), несвідоме копіювання рис і манер іншого – це:

- а) сублімація;
- б) інтроекція;
- в) інтелектуалізація;
- г) ідентифікація.

165. Неповторне поєднання психологічних особливостей людини, які складають її своєрідність, відмінність від інших людей, характеризують людину як:

- а) особистість;
- б) індивіда;
- в) індивідуальність;
- г) суб'єкта.

- 166. Поняття, яке поєднує в єдине ціле біологічне начало та соціальну сутність людини – це:**
- а) особистість;
 - б) суб'єкт діяльності;
 - в) індивід;
 - г) індивідуальність.
- 167. Вищий етап онтогенетичного розвитку в суспільстві – це:**
- а) суб'єкт діяльності;
 - б) індивідуальність;
 - в) індивід;
 - г) особистість.
- 168. Основними проявами спрямованості є:**
- а) темперамент, характер, здібності;
 - б) потреби, мотиви, ціннісні орієнтації, рівень домагань;
 - в) відчуття, сприймання, пам'ять, мислення;
 - г) воля, емоції, почуття.
- 169. Саморегуляцію розрізняють за типами:**
- а) діяльнісний, операційний, когнітивний, процесуальний;
 - б) гіпертимний, демонстративний, педантичний, збудливий;
 - в) морально-вольовий, аморально-вольовий, абулічний, імпульсивний;
 - г) генетичний, структурно-функціональний, динамічний, когнітивний.
- 170. Якому типу саморегуляції належить така характеристика: позитивний тип, здатний на пориви та значні звершення. Така людина здатна домогтися соціально і особистісно значущих цілей попри будь-які труднощі, її здібності використовуються на повну силу і завдяки цьому розвиваються:**
- а) морально-вольовому;
 - б) аморально-вольовому;
 - в) абулічному;
 - г) імпульсивному.
- 171. Причинами виникнення мимовільної уваги є:**
- а) характер зовнішнього подразника;
 - б) сила, інтенсивність подразника, контраст між подразниками, тривалість дії подразника, його величина і форма, новизна та незвичність подразника;
 - в) відповідність зовнішніх подразників внутрішньому стану людини;
 - г) спрямованість особистості;
 - д) характер зовнішнього подразника та його відповідність внутрішньому стану людини, спрямованості особистості.
- 172. Властивість уваги, що виявляється у можливості одночасного виконання людиною двох або іноді навіть трьох видів діяльності, називається:**
- а) стійкістю;
 - б) переключенням;
 - в) розподілом;
 - г) обсягом.
- 173. Уміння одночасно виконувати кілька дій чи спостерігати за кількома процесами, об'єктами, характеризує:**
- а) розподіл уваги;
 - б) концентрацію уваги;

- в) переключення уваги;
- г) стійкість уваги.

174. Вид уваги, що виникає в процесі діяльності й супроводжується безпосереднім інтересом до змісту завдання, називають:

- а) мимовільна увага;
- б) довільна увага;
- в) внутрішня увага;
- г) післядовільна увага.

175. Привертанню уваги сприяють:

- а) інтенсивність подразників;
- б) відношення подразників до потреб, інтересів;
- в) контрастність подразників;
- г) відношення до потреб, інтересів, інтенсивність та контрастність подразників.

176. Підставою поділу мислення на наочно-дійове, наочно-образне і словесно-логічне є:

- а) провідний аналізатор;
- б) предмет відображення;
- в) форма існування матерії;
- г) активність суб'єкта.

177. Яке з наведених тверджень є характеристикою уваги:

- а) задана людині від народження і залишається незмінною протягом життя;
- б) однакова у всіх людей;
- в) піддається спеціальному тренуванню;
- г) розвивається лише в перші роки життя.

178. З якими психічними процесами пов'язана увага:

- а) з пізнавальними;
- б) з емоційними;
- в) з вольовими;
- г) з усіма.

179. Яка з наведених характеристик відображає добру стійкість уваги:

- а) людина швидко змінює свою зосередженість з одного об'єкта на інший;
- б) людина може побачити багато деталей об'єкта за один акт його сприймання;
- в) людина може тривалий час підтримувати увагу на одному і тому ж об'єкті;
- г) людина здатна виконувати два і більше видів діяльності одночасно.

180. З метою уникнення прояву якої властивості уваги у транспорті громадського користування вивішують написи: “Розмовляти з водієм під час руху суворо заборонено”?

- а) розподілу;
- б) переключення;
- в) відволікання;
- г) концентрації.

181. Яка з наведених умов не сприяє привертанню уваги:

- а) раптовість появи об'єкта;
- б) мінливість об'єкта;
- в) відповідність об'єкта потребам людини;
- г) постійність об'єкта.

182. Судження – це форма:

- а) сприймання;
- б) мислення;
- в) пам'яті;
- г) мовлення.

183. Умовивід – це форма:

- а) сприймання;
- б) мислення;
- в) пам'яті;
- г) мовлення.

184. Основними психологічними механізмами мовленнєвої діяльності є:

- а) говоріння, слухання, письмо;
- б) осмислення, мнемічної організації, випереджального аналізу і синтезу;
- в) узагальнення, повідомлення, вплив;
- г) усне мовлення. письмове мовлення.

185. Знаки мови – це:

- а) особливі, унікальні знаки людської культури, що мають такі специфічні ознаки: уніфікація, максимальна міра узагальнення позначуваного та універсальність;
- б) усі знаки письма;
- в) літери;
- г) апостроф, крапка, кома, знак оклику, дефіс, тощо.

186. Стійка орієнтованість індивіда на певну діяльність – це:

- а) майстерність;
- б) нахил;
- в) обдарованість;
- г) задатки.

187. Що з названого сприяє розкриттю здібностей особистості:

- а) умови проживання;
- б) умови праці;
- в) умови виховання;
- г) умови відпочинку.

188. Для того, щоб діяльність сприяла розвитку здібностей дитини, вона повинна бути:

- а) дуже простою;
- б) дуже складною;
- в) перебувати в зоні оптимальної складності;
- г) перебувати на межі можливостей дитини.

189. Запам'ятовування без усвідомлення логічного зв'язку між різними частинами відтворюваного матеріалу, називається:

- а) осмисленим;
- б) механічним;
- в) довготривалим;
- г) оперативним.

190. Інтенсивне забування інформації відбувається у таких часових межах:

- а) через 2 години;
- б) через 6 годин;

- в) через 24 години;
- г) через 48 годин.

191. Різновид образної пам'яті, що полягає в здатності зберігати яскраві образи предметів протягом тривалого часу після їх зникнення з поля зору – це:

- а) нюхова пам'ять;
- б) ейдетична пам'ять;
- в) смакова пам'ять;
- г) слухова пам'ять.

192. Пам'ять на уявлення, картини природи й життя, а також звуки, запахи і смаки – це:

- а) образна пам'ять;
- б) емоційна пам'ять;
- в) рухова пам'ять;
- г) словесно-логічна пам'ять.

193. Як показали дослідження Б. В. Зейгарник, ми краще пам'ятаємо будь-яку роботу, якщо вона:

- а) залишилася незавершеною;
- б) була доведена до кінця;
- в) була свідомо припинена;
- г) була винагороджена.

194. Про яку особливість почуттів йдеться у наведеній ситуації: К. Станіславський радив студентам у драматичних сценах думати про щось сумне й погане, щоб викликати реальні сльози:

- а) силу;
- б) глибину;
- в) стійкість;
- г) зв'язок з мисленням.

195. Емоційний стан, що викликається нездоланими перешкодами на шляху досягнення значущої мети й супроводжується переживанням невдачі і розпачу, називається:

- а) стресом;
- б) афектом;
- в) кризою;
- г) фрустрацією.

196. Порушення волі людини, що пов'язане з нездатністю прийняти певне рішення чи діяти – це:

- а) апраксія;
- б) абулія;
- в) анемія;
- г) афазія.

197. Використання якого методу передбачає створення спеціальних умов для виявлення певного явища:

- а) експеримент;
- б) тестування;
- в) спостереження;
- г) соціометричний метод.

198. З іменем якого психолога пов'язане відкриття несвідомих проявів психіки:

- а) З. Фрейда;
- б) Г. Костюка;
- в) Л. Виготського;
- г) С. Рубінштейна.

199. Психологію людей з вадами розумового розвитку вивчає:

- а) тифлопсихологія;
- б) порівняльна психологія;
- в) сурдопсихологія;
- г) олігофренопсихологія.

200. Основними методами психології є:

- а) спостереження та експеримент;
- б) спостереження та тестування;
- в) анкетування та експеримент;
- г) експеримент і тестування.

3.4. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ”

УКЛАДАЧ: МОНАЧИН І. Л.

- 1. Концепція теорії “дзеркального Я” належить:**
 - а) Дж. Міду;
 - б) Ч. Кулі;
 - в) З. Фрейду;
 - г) Ж. Паже.
- 2. Автором книги “Психологія народів і мас” (1895) є:**
 - а) А. Месмер;
 - б) Р. Кох;
 - в) Г. Леон;
 - г) Ч. Кулі.
- 3. Ефект того, що присутність інших спонукає людей краще виконувати прості або добре знайомі задачі, полегшує дії людини отримав у соціальній психології назву ефекту:**
 - а) соціальної інгібіції;
 - б) соціальної підтримки;
 - в) соціальної фасилітації;
 - г) всі відповіді вірні.
- 4. Модель людини “людина, яка бажає” належить до:**
 - а) психоаналітичної теорії;
 - б) біхевіористичної теорії;
 - в) когнітивної теорії;
 - г) необіхевіористичної теорії.
- 5. А. Бандура є представником школи:**
 - а) психоаналізу;
 - б) гуманістичної психології;
 - в) біхевіоризму;
 - г) необіхевіоризму.
- 6. За А. Бандурою є три процеси, які входять компонентами у саморегулювання поведінки, а саме:**
 - а) самоспостереження, самооцінка, самовиховання;
 - б) самоспостереження, самооцінка, самовідповідальність;
 - в) самоспостереження, самооцінка, саморозвиток;
 - г) самоспостереження, самооцінка, самовдосконалення.
- 7. До соціальних типів характеру за Фроммом не належить:**
 - а) обмінний;
 - б) ринковий;
 - в) накопичувальний;
 - г) всі відповіді вірні.
- 8. Третім рівнем потреб за А. Маслоу є:**
 - а) потреби належності і любові;
 - б) потреби безпеки і захисту;
 - в) потреби самоповаги;
 - г) немає вірної відповіді.

9. Автором соціально-екологічної теорії є:

- а) К. Роджерс;
- б) К. Хорні;
- в) У. Бронфенбреннер;
- г) А. Адлер.

10. Мезосистемою соціального середовища (за соціально-екологічною теорією) є:

- а) соціокультурні норми, системи соціальних уявлень та установок, що є характерними для певної субкультури;
- б) взаємовідносини між різними сферами мікросистеми;
- в) елементи соціального середовища, до яких індивід безпосередньо не відноситься, але які впливають на нього;

11. Є. В. Соколов виділив у соціалізації процес прилучення індивіда до роду, тобто:

- а) гомінізацію;
- б) інтеграцію;
- в) адаптацію;
- г) згуртованість.

12. Стилізований засіб соціалізації:

- а) діє через сім'ю, найближче оточення;
- б) діє через певні соціальні інститути;
- в) діє в рамках певної субкультури;
- г) всі відповіді вірні.

13. За концепцією стадійності Ж. Паже суб'єкту властиві дві основні функції:

- а) організація і адаптація;
- б) організація і конструкція;
- в) конструкція і адаптація.
- г) залежно від стадії.

14. Акомодація, за Ж. Паже, це:

- а) пристосування схем, якими не охоплюється новий об'єкт;
- б) пристосування схем, якими охоплюється новий об'єкт;
- в) пристосування схем, якими охоплюється група незнайомих об'єктів;
- г) пристосування схем, якими охоплюється група об'єктів, що поєднані за певною ознакою.

15. Мислиннєвою позицією дитини, як визначав Ж. Паже, є:

- а) соціалізація;
- б) егоцентризм;
- в) конформізм;
- г) всі відповіді вірні.

16. Етап анімізма це:

- а) співпричетність до усього;
- б) перенесення закономірностей діяльності людини на природні явища;
- в) всезагальне одушевління.
- г) співпереживання з усього.

- 17. Закон періодичності Ельконіна полягає у тому, що дві лінії розвитку “людина-людина” і “людина-рід”:**
- а) розвиваються поперемінно, то одна то інша займає домінуючу позицію;
 - б) розвиваються постійно з однаковою інтенсивністю;
 - в) спочатку розвивається друга, а потім перша.
 - г) залежно від ситуації.
- 18. Конативний компонент соціалізації це, іншими словами:**
- а) поведінковий компонент;
 - б) афективний компонент;
 - в) когнітивний компонент;
 - г) інтелектуальний компонент.
- 19. Вторинна статево-рольова соціалізація починається з періоду:**
- а) народження дитини;
 - б) початку навчання у школі;
 - в) соціальної зрілості;
 - г) у похилому віці.
- 20. Інкультурація – це:**
- а) вступ у нову субкультуру;
 - б) засвоєння традицій тендерної культури суспільства з метою передачі наступному поколінню;
 - в) відсутність моральності у представників певних субкультур;
 - г) відсутність культури у представників суспільства.
- 21. Механізмом статево-рольової соціалізації є:**
- а) адаптація;
 - б) ідентифікація;
 - в) диференціація;
 - г) немає вірної відповіді.
- 22. Ритуальне спілкування – це:**
- а) авторитарна, директивна форма дії на партнера;
 - б) засіб підтвердження людиною своїх соціальних ролей;
 - в) відтворення позиційної нерівноправності партнерів;
 - г) всі відповіді вірні.
- 23. Афіліація – це:**
- а) потреба у спілкуванні;
 - б) потреба у безпеці;
 - в) потреба у саморозвитку;
 - г) потреба у любові і ніжності.
- 24. Поняття “атракція” означає:**
- а) позитивні почуття по відношенню до іншої людини;
 - б) здатність маніпулювати співрозмовником;
 - в) емоційна нестійкість;
 - г) негативні почуття по відношенню до іншої людини.
- 25. Аксіальна комунікація спрямовує свої сигнали до :**
- а) багатьох реципієнтів;
 - б) окремого отримувача;

- в) опонентів у конфлікті;
- г) опонентів у співпраці.

26. Ретиальна комунікація спрямовує свої сигнали до:

- а) багатьох реципієнтів;
- б) окремого отримувача;
- в) опонентів у конфлікті;
- г) опонентів у співпраці.

27. Семантичний бар'єр у спілкуванні полягає в :

- а) різниці у тезаурусі – існуючих системах значень партнерів спілкування;
- б) несприйняття логічних схем співрозмовника;
- в) відмінності у розумінні співрозмовника через фонетичні особливості його мови;
- г) відмінності у розумінні співрозмовника через особливості його мислення.

28. Словникове визначення слова – це:

- а) конотація;
- б) денотат;
- в) рефреймінг;
- г) немає вірної відповіді.

29. Проксеміка вивчає:

- а) просторову організацію спілкування;
- б) часову організацію спілкування;
- в) просторову і часову організацію спілкування.
- г) організацію спілкування в трудовому колективі.

30. До позицій, які виділив у своєму трансактному аналізі Е. Берн, не належить:

- а) позиція “дорослий”;
- б) позиція “вчитель”;
- в) позиція “дитина”;
- г) жодна з вказаних позицій.

31. Соціальна психологія як наука не вивчає:

- а) соціальні групи;
- б) особистість;
- в) спілкування;
- г) рефлексорну діяльність.

32. Емпатія являє собою:

- а) особливий спосіб розуміння іншої людини, коли домінує не раціональне, а радше емоційне сприйняття її внутрішнього світу;
- б) особливу форму сприймання і пізнання іншої людини, що ґрунтується на формуванні стосовно неї стійкого позитивного почуття;
- в) різновид суспільної поведінки, коли людина добровільно допомагає іншій;
- г) потреба людини у спілкуванні, в емоційних контактах.

33. Соціальна роль розуміється як:

- а) певний спосіб поведінки особистості у системі міжособистісних стосунків;
- б) місце індивіда в структурі міжособистісних стосунків;
- в) соціальний механізм суспільних відносин;
- г) спрямованість уваги особистості на власні інтереси.

34. До системоутворюючих рис українського національного характеру не відноситься:

- а) індивідуалізм;
- б) толерантність;
- в) екзекутивність;
- г) екстраверсивність.

35. Стихійна група являє собою:

- а) короткострокове об'єднання великої кількості осіб з різними інтересами, які зібралися з певного приводу та демонструють певні спільні дії;
- б) чисельне скупчення людей, які знаходяться у безпосередніх контактах в стані підвищеного емоційного збудження;
- в) форму спотвореної (трансформованої) інформації про значимий об'єкт, яка циркулює у великих групах в умовах невизначеності;
- г) прояв безконтрольного страху, що супроводжується різким послабленням вольового самоконтролю та охоплює значну кількість людей.

36. Об'єктом соціальної психології є:

- а) конкретні соціальні спільноти чи окремі їх представники;
- б) психічна реальність;
- в) події та факти людського буття;
- г) психічно хворі люди.

37. Соціальна перцепція – це:

- а) механізм самопізнання в процесі взаємодії, в основі якого є здатність людини уявляти собі те, як його сприймає партнер по спілкуванню;
- б) цілісний образ іншої людини, сформований на основі оцінки зовнішнього вигляду і поведінки;
- в) короточасний сильний емоційний стан;
- г) узгодженість, впорядкованість та стабільність системи внутрішньо групових процесів.

38. Явище каузальної атрибуції перекладається як:

- а) розвиток взаємодії;
- б) приписування наслідків;
- в) приписування причин;
- г) приписування поведінки.

39. Існує три основних види стихійних груп:

- а) натовп, паніка, чутки;
- б) натовп, маса, публіка;
- в) натовп, аудиторія, публіка;
- г) публіка, етнос, народ.

40. Лідерство – це процес:

- а) організації малої групи;
- б) прийняття рішень;
- в) групової поляризації;
- г) активної життєвої позиції.

41. Взаємний процес, передачі повідомлення та розуміння повідомлення інших членів групи називається:

- а) двостороннє спілкування;
- б) одностороннє спілкування;
- в) впливове спілкування;
- г) міжособистісне спілкування.

- 42. Спостереження, аналіз документів, опитування, групова оцінка особистості, соціометрія тести відносяться до методів:**
- а) моделювання;
 - б) емпіричного дослідження;
 - в) управлінського дослідження;
 - г) виховання.
- 43. Метод соціометрії розроблений:**
- а) Р. Мертоном;
 - б) М. Куном;
 - в) Дж. Морено;
 - г) Е. Богардусом.
- 44. Сукупність всіх взаємозв'язаних і взаємозалежних психічних елементів і функцій це:**
- а) ендопсихіка;
 - б) екзопсихіка;
 - в) внутрішній механізм психіки;
 - г) мезопсихіка.
- 45. Основним параметром ієрархічної структури умов діяльності є:**
- а) швидкодія;
 - б) установка;
 - в) соціальна діяльність;
 - г) тривалість існування в часі.
- 46. Складові досвіду:**
- а) знання, вміння, навички;
 - б) емоції, навички, відчуття;
 - в) індивідуально-типологічні властивості;
 - г) знання, вікові, статеві особливості.
- 47. Соціальна установка з стримуючим збіднілим змістом когнітивного компоненту:**
- а) передумови;
 - б) стереотип;
 - в) диспозиція;
 - г) атитюд.
- 48. Структура поведінки:**
- а) поведінковий акт, дія, вчинок, діяння;
 - б) поведінковий акт, цілеспрямованість;
 - в) дія, наміри, відносини;
 - г) мотивація, дія, соціальні дії.
- 49. Конвенційні норми поведінки це:**
- а) право;
 - б) мораль;
 - в) етика;
 - г) ритуали.
- 50. Процес формування привабливості особистості для сприймаючих особистостей з метою формування міжособистісних відносин:**
- а) емпатія;
 - б) рефлексія;

- в) атракція;
- г) ідентифікація.

51. Вкажіть роки, на які припадають перший період розвитку вітчизняної соціальної психології.

- а) 60 рр. XIX ст. – поч. XX ст.;
- б) 20 рр. – перша половина 30 рр. XX ст.;
- в) друга половина 30 рр. – перша половина 50 рр. XX ст.;
- г) друга половина 50 рр. – друга половина 70 рр. XX ст.

52. Автор першого в Росії підручника із “Соціальної психології”.

- а) Л. І. Петражицький;
- б) В. М. Бехтерев;
- в) Н. К. Михайловський;
- г) М. В. Ланге.

53. Хто стверджував необхідність самостійного існування “Соціальної психології” на рівні з психологією індивідуальною та експериментальною?

- а) В. А. Артемов;
- б) Г. В. Плеканов;
- в) Н. І. Бухарін;
- г) Г. І. Челпанов.

54. Вкажіть мислителя античності, який виділив єдині начала для душі і суспільства держави:

- а) Конфуцій;
- б) Платон;
- в) Арістотель;
- г) Сократ.

55. Рефлекторну симпатію як непосредковане внутрішнє переживання болі іншої людини та інтелектуальну симпатію виділив:

- а) А. Смітт;
- б) Г. Спенсер;
- в) Г. Олпорт;
- г) Г. Лассуел.

56. Назвіть представників необіхевіоризму:

- а) Богардус Е., Олпорт Г., Хоуменс Г., Мейо Е.;
- б) Левин К., Фестінгер Л., Келлі Г., Ліппіт Р.;
- в) Бронденбреннер Н., Крісуел Дж., Дженнінге Е., Морено Дж.;
- г) Мід Г., Блумер Г., Кун М., Мертон Р.

57. Рівень, який являє собою збір первинної інформації:

- а) теоретичний;
- б) методологічний;
- в) експериментальний;
- г) емпіричний.

58. Ким вперше в соціальній психології був застосований метод аналізу документів як основний:

- а) У. Томасом і Ф. Знанецьким;
- б) В. Е. Семенов і Р. Бейлз;

- в) А. А. Єршов і В. Е. Семенов;
- г) Н. А. Кузнечов і Н. А. Рибніков.

59. Засновник методу соціометрії:

- а) Р. Мертон;
- б) А. Смітт;
- в) Дж. Морено;
- г) В. А. Ядов.

60. Мовні акти, виразні рухи та фізичні дії відносяться до:

- а) експресії та сумісних дій;
- б) вербальних та невербальних характеристик;
- в) паніки в натовпі;
- г) тактильної діяльності.

61. Основоположником в Росії психології відносин є вчений:

- а) В. Н. Мясіщев;
- б) Б. Ф. Ломов;
- в) Б. Скіннер;
- г) І. Ф. Лазурський.

62. Який компонент соціальної установки, виділений М. Еміттом, відображає емоційно-оцінююче відношення до об'єкта?

- а) когнітивний;
- б) афективний;
- в) конативний;
- г) комунікативний.

63. Назвіть вченого, який запропонував першим ідею “Я – концепції”:

- а) У. Джеймс;
- б) К. Левін;
- в) З. Фрейд;
- г) Ч. Кулі.

64. Якому напрямку у психології належить розуміння соціалізації – як научіння соціальної поведінки:

- а) психоаналіз;
- б) біхевіоризм;
- в) необіхевіоризм;
- г) гештальтпсихологія.

65. Назвіть елементи, які входять до структури соціальної поведінки:

- а) поведінковий акт, рефлекс, дія;
- б) поведінковий акт, реакція, вчинок, процес дії;
- в) дія, осмислення, поведінковий акт, діяння;
- г) поведінковий акт, дія, вчинок, діяння.

66. Впорядкування, налагодження будь-чого у відповідності з певними правилами, розвиток з метою утворити систему, виміряти і встановити порядок – це:

- а) регуляція;
- б) самовпорядкування;
- в) рефлексія;
- г) атрибуція.

67. Назвіть автора принципу детермінізму:

- а) С. А. Рубінштейн;
- б) Л. С. Виготський;
- в) Г. С. Костюк;
- г) Б. Г. Ананьєв.

68. Елементами системи соціального контролю виступають:

- а) технологічний, інституціональний, моральний;
- б) технологічний, інстинктивний, етичний;
- в) техногенний, інстинктивний, етичний;
- г) технологічний, інституціональний, прогресивний.

69. Назвіть форму невербальної комунікації, яка відповідає за систему вокалізації, пауз, покашлювання та ін.

- а) кінесика;
- б) паралінгвістика;
- в) проксемика;
- г) візуалізація.

70. Процес формування привабливості будь-якої людини для того хто сприймає, результатом чого є формування міжособистісних відносин:

- а) емпатія;
- б) ідентифікація;
- в) рефлексія;
- г) аттракція.

71. Модель запропонована А. Кендоном, що розглядає взаємодію як конфігурацію систем поведінки називається:

- а) реляційною;
- б) системною;
- в) програмною;
- г) лінгвістичною.

72. Невелике за розміром об'єднання людей, пов'язаних безпосередніх взаємовпливом:

- а) мала група;
- б) формальна група;
- в) неформальна група;
- г) первинна група.

73. Автором поняття “конформізм” є:

- а) Р. Крачфілд;
- б) Г. М. Андреева;
- в) М. Шеріф;
- г) С. Аш.

74. Якому стилю управління конфліктами відповідає висока орієнтація на себе і на інших?:

- а) інтегрування;
- б) поступливість;
- в) домінування;
- г) компроміс.

- 75. Процес віднесення індивідом себе до тих чи інших соціальних категорій, суб'єктивне переживання ним своєї групової, соціальної приналежності – це:**
- а) соціологія порівняння;
 - б) соціальна категоризація;
 - в) соціальна ідентифікація;
 - г) соціологія афіліація.
- 76. Вчений, засновник психотехніки:**
- а) Г. Мюнстерберг;
 - б) П. Б. Струве;
 - в) П. Н. Савицький;
 - г) А. В. Чаянов.
- 77. Який із розділів, у відповідності з основними об'єктами дослідження, відноситься до розділу сучасної соціальної психології?:**
- а) психологія впливу;
 - б) психологія розвитку;
 - в) психологія міжособистої взаємодії;
 - г) психологія дослідження.
- 78. Якій проблемі надавали перевагу у соціальній психології К. К. Платонов, А.В. Петровський, Л. І. Уманський?:**
- а) проблема колективу;
 - б) проблема діяльності;
 - в) проблема спілкування;
 - г) проблема ціннісних орієнтацій.
- 79. В якому році була організована перша в країні лабораторія соціальної психології у ЛГУ:**
- а) 1960 р.;
 - б) 1962 р.;
 - в) 1958 р.;
 - г) 1968 р.
- 80. Яке століття знаменувалось розквітом соціального емпіризму?**
- а) XIX століттям;
 - б) XX століття;
 - в) XXI століття;
 - г) XVIII століття.
- 81. Форми перших соціально-психологічних теорій, які зародились у Франції у другій половині XIX століття та пов'язані із іменем Г. Ле Боном:**
- а) психологія спілкування;
 - б) психологія мас;
 - в) психологія народів;
 - г) психогенетика.
- 82. Феномен, на якому ставили акцент у ранніх біологічних дослідженнях, запропонований З. Фрейдом і К. Лоренцом:**
- а) лібідо;
 - б) стрес;
 - в) фрустрація;
 - г) катарсис.

83. Вкажіть ціль пілотажного дослідження:

- а) валідність методики;
- б) оцінка якості та надійності методичного інструментарію;
- в) надійність методики;
- г) об'єктивність методики.

84. Вкажіть групу методів, до яких відносяться: спостереження, аналіз документів, опитування, соціометрія та тести:

- а) методи емпіричного дослідження;
- б) методи моделювання;
- в) теоретичні методи;
- г) методи обробки даних.

85. Метод, основне завдання якого є опитування кожного члена малої групи з метою визначення соціально-важливих зв'язків є:

- а) експеримент;
- б) спостереження;
- в) опитування;
- г) соціометрія.

86. За допомогою якого методу в груповій оцінці особистості можна отримати характеристику людини в конкретній групі:

- а) близнюковий метод;
- б) біографічний метод;
- в) опитування;
- г) спостереження.

87. У соціальній психології В. Б. Ольшанський займався дослідженням:

- а) ціннісних орієнтацій у молодих працівників;
- б) вивчення життя бродяг;
- в) вивчення життя емігрантів;
- г) дослідження емоцій.

88. Яка із найбільш відомих шкал вимірювання і побудови установок належить Р. Лайкерту?:

- а) кумулятивні шкали;
- б) шкали сумарних оцінок;
- в) шкали різних інтервалів;
- г) шкали вимірювання.

89. Ким була запропонована піраміда потреб?:

- а) К. Юнг;
- б) А. Адлер;
- в) Е. Фром;
- г) А. Маслоу.

90. Коли особа боїться і знає причину це:

- а) тривога;
- б) страх;
- в) фобія;
- г) розпач.

- 91. Різноманітні явища культури, які поширюються у зв'язку з науково-технічною революцією та оновленням засобів масової комунікації це означення відноситься до терміну:**
- а) комерційний успіх;
 - б) стереотипізація;
 - в) масова культура;
 - г) культ гедонізму та споживання.
- 92. Розуміння культури як організованої стабільної системи цінностей висвітлено:**
- а) Т. Парсонс;
 - б) З. Фрейд;
 - в) В. Штерн;
 - г) Г. Тард.
- 93. Особливості індивідуальної та суспільної свідомості людей, які формуються залежно від існування людини це:**
- а) динамічність;
 - б) менталітет;
 - в) активність;
 - г) діяльність.
- 94. Форма особистісного спілкування, де здійснюється вплив на партнера з метою досягнення своїх намірів називається:**
- а) маніпулятивним;
 - б) імперативним;
 - в) діалогічним;
 - г) директивним.
- 95. Різновид поведінки натовпу внаслідок дефіциту чи надлишку інформації називається:**
- а) зараження;
 - б) психоз;
 - в) паніка;
 - г) чутки.
- 96. Динамічність, прагнення до швидкозмінності, новизни і водночас претендування на роль зразка, еталона виражено у:**
- а) чутках;
 - б) рекламі;
 - в) моді;
 - г) наслідуванні.
- 97. Спалах релігійного екстазу відноситься до:**
- а) несвідомого;
 - б) навіювання;
 - в) масового психозу;
 - г) сугестії.
- 98. Авторитетна особа, що впливає на інших з метою інтеграції спільної діяльності спрямованої на задоволення суспільних потреб:**
- а) організатор;
 - б) лідер;
 - в) керівник;
 - г) менеджер.

99. Мотиваційним джерелом лідерства є:

- а) потреба у владі;
- б) потреба у розвитку;
- в) потреба в самореалізації;
- г) потреба в вдосконаленні.

100. Типи вождів за С. Московічі:

- а) впливові та ідейні;
- б) мозаїчні і тотемічні;
- в) кризові та рятівники;
- г) громадська та організаційні.

3.5. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ”

УКЛАДАЧ: ВИШНЬОВСЬКИЙ В. В.

- 1. Клінічна психологія значно впливає на розвиток наступних галузей медицини, окрім:**
 - а) психіатрії;
 - б) травматології;
 - в) неврології;
 - г) нейрохірургії.
- 2. Ким був запропонований термін “біоетика”?**
 - а) Доссе;
 - б) Хайдегером;
 - в) Поттером;
 - г) Юдіним.
- 3. Клінічна психологія має значний вплив на розвиток наступних загальнотеоретичних питань психології, окрім:**
 - а) аналізу компонентів, що входять до складу психічних процесів;
 - б) вивчення співвідношення розвитку й розпаду психіки;
 - в) розробки філософсько-психологічних проблем;
 - г) встановленні ролі особистісного компонента в структурі різних форм психічної діяльності.
- 4. Яка етична модель у клінічній психології одержала найбільший розвиток в останній чверті XX ст.?**
 - а) модель Гіппократа;
 - б) біоетика;
 - в) деонтологічна модель;
 - г) модель Парацельса.
- 5. Який принцип у клінічній психології може конкретизуватися як етіологія й патогенез психопатологічних розладів?**
 - а) принцип єдності свідомості й діяльності;
 - б) принцип розвитку;
 - в) принцип особистісного підходу;
 - г) принцип структурності.
- 6. Хто ввів в обіг термін “деонтологія”?**
 - а) Декарт;
 - б) Спіноза;
 - в) Бентам;
 - г) Бубер.
- 7. До перших спроб локалізувати ВПФ у корі головного мозку відносять роботи:**
 - а) Галена;
 - б) Галля;
 - в) Клейста;
 - г) Лурія.
- 8. Основним предметом реабілітаційної нейропсихології є:**
 - а) встановлення причинно-наслідкових взаємозв’язків між ушкодженим мозком і змінами з боку психіки;
 - б) розробка методів інструментального дослідження хворих з локальними ураженнями мозку;

- в) відновлення втрачених через травму або хворобу вищих психічних функцій;
 - г) удосконалювання уявлень про нейропсихологічні симптоми й синдроми.
- 9. Автором культурно-історичної теорії розвитку ВПФ є:**
- а) Сеченов;
 - б) Бехтерєв;
 - в) Виготський;
 - г) усі троє.
- 10. Зона найближчого розвитку – це:**
- а) найближчий до поточної дати віковий період;
 - б) те, що може дитина за допомогою дорослого;
 - в) рівень досягнутого інтелектуального розвитку;
 - г) критерій навчальної успішності.
- 11. Термін “гетерохронність” у нейропсихології позначає:**
- а) труднощі формування гностичних функцій;
 - б) неодночасність розвитку функцій;
 - в) патологію з боку рухового апарата;
 - г) відмінності в результатах нейропсихологічного тестування.
- 12. Медіобазальні відділи головного мозку по класифікації Лурія відносяться:**
- а) до енергетичного неспецифічного блоку;
 - б) до блоку переробки екстероцептивної інформації;
 - в) до блоку програмування, регуляції й контролю;
 - г) до жодного з них.
- 13. Інструментом виділення нейропсихологічного фактора є:**
- а) сукупність фізіологічних досліджень;
 - б) клінічна бесіда із хворим або досліджуваним;
 - в) синдромний аналіз;
 - г) математична процедура.
- 14. Відмінність асинхронії від гетерохронії в розвитку психіки дитини полягає:**
- а) у тому, що гетерохронія є природнім чинником розвитку;
 - б) у масштабності охоплення психічних функцій;
 - в) у тому, що асинхронія стосується лише одного аспекту роботи мозку;
 - г) відмінностей немає, це синоніми.
- 15. Порушення контролю над власною поведінкою в основному пов’язане з:**
- а) патологією лобних відділів;
 - б) ушкодженням глибоких структур мозку;
 - в) порушенням роботи тім’яно-потиличних відділів;
 - г) скроневою патологією.
- 16. До завдань, які розв’язуються за допомогою методів нейропсихологічної діагностики, не відноситься:**
- а) постановка топічного діагнозу;
 - б) оцінка динаміки психічних функцій;
 - в) визначення причин аномального психічного функціонування;
 - г) вибір форм нейрохірургічного втручання.

17. Розлад різних видів відчуттів називаються:

- а) агнозіями;
- б) галюцинаціями;
- в) сенсорними розладами;
- г) ілюзіями.

18. Загальною ознакою зорових агнозій є:

- а) нездатність побачити що-небудь;
- б) зміни полів зору;
- в) порушення розумових процесів;
- г) втрата здатності впізнавання.

19. Нездатність розпізнати плоский предмет на дотик із заплющеними очима називається:

- а) аутоагнозією;
- б) тактильною агнозією;
- в) дермолексією;
- г) соматоагнозією.

20. Аутоагнозія – ознака:

- а) нижньотімянного ураження;
- б) верхньотімянного ураження;
- в) середньотімянного ураження;
- г) ураження вторинних відділів зорового аналізатора.

21. Заміна потрібних рухів на шаблонні є ознакою:

- а) кінестетичної апраксії;
- б) просторової апраксії;
- в) кінетичної апраксії;
- г) регуляторної апраксії.

22. Набутий мовний розлад внаслідок ураження лівої півкулі називається:

- а) алалією;
- б) мутизмом;
- в) дизартрією;
- г) афазією.

23. Ураження на стику скроневої, тім'яної і потиличної зон лівої півкулі часто приводить до:

- а) еферентної моторної афазії;
- б) сенсорної афазії;
- в) семантичної афазії;
- г) динамічної афазії.

24. Основним дефектом при вербальній алексії є:

- а) слабкий зір;
- б) читання складів, слів, фраз;
- в) переплутування букв;
- г) перша й третя причини.

25. Аграфія – це:

- а) втрата здатності до малювання;
- б) втрата здатності переносу навичок писання із правої руки на ліву в правшів;
- в) нав'язливі повторення окремих букв при писанні або штрихів при малюванні;
- г) порушення здатності правильно за формою й змістом писати.

26. Акалькулія часто поєднується з:

- а) семантичною афазією;
- б) кінестетичною апраксією;
- в) соматоагнозією;
- г) емоційними розладами.

27. Неспецифічні розлади пам'яті переважно пов'язані з роботою:

- а) першого блоку мозку;
- б) другого блоку мозку;
- в) третього блоку мозку;
- г) усіх трьох блоків.

28. Експериментальним методом виявлення модально-специфічних порушень уваги є:

- а) коректурна проба;
- б) одночасне пред'явлення двох стимулів парним аналізаторам;
- в) керування об'єктом, що рухається;
- г) впізнаванням стимульного матеріалу.

29. Дефекти мислення, пов'язані з опосередковуванням мовних зв'язків, викликаються:

- а) ураженням конвекситальних відділів лобних доль;
- б) ураженнями в ділянці лівої скроні;
- в) ураженнями тім'яно-потиличної ділянки;
- г) ураженнями в ділянці правої скроні.

30. Ураження конвекситальних відділів лобних доль мозку ймовірніше приведе до такого емоційного стану, як:

- а) байдужість;
- б) смуток;
- в) депресія;
- г) тривога.

31. Процес розпізнавання від загального до часткового більш представлений:

- а) у лівій півкулі;
- б) у правій півкулі;
- в) однаково в обох півкулях;
- г) залежно від стимульного матеріалу.

32. Шульга (лівша) – це:

- а) перевага розміру лівої руки над правою;
- б) спільна перевага розташованих з ліва парних органів над правими;
- в) перевага лівої руки й лівої ноги над правими;
- г) відмінності в чутливості правої й лівої половини тіла.

33. Буквену коректурну пробу для дослідження уваги запропонував:

- а) Шульте;
- б) Векслер;
- в) Бурдон;
- г) Біне.

34. До типових порушень мислення при шизофренії відносяться всі зазначені, окрім:

- а) резонерства;
- б) різноплановості;
- в) зісковзування;
- г) схильності до деталізації.

- 35. Типовими порушеннями мислення при епілепсії є всі зазначені, окрім:**
- а) сповільненості;
 - б) важкорухомості;
 - в) актуалізації малозначимих “латентних” ознак;
 - г) в’язкості.
- 36. У класичній психосоматиці виділяють три групи розладів, окрім:**
- а) конверсійних розладів;
 - б) “органних неврозів”;
 - в) психосоматичних захворювань у вузькому змісті слова;
 - г) вегетозів.
- 37. Представником антропологічного напрямку в психосоматиці є:**
- а) Поллок;
 - б) Стоквіс;
 - в) Вітковер;
 - г) Вайзеккер.
- 38. Термін “психосоматика” у медицину ввів:**
- а) Гіппократ;
 - б) Райх;
 - в) Хайнрот;
 - г) Гроддек.
- 39. Творцем кортико-вісцеральної патології, як одного з напрямків психосоматики, є:**
- а) Павлов;
 - б) Анохін;
 - в) Биков;
 - г) Симонов.
- 40. Сучасна біопсихосоціальна модель хвороби розроблена:**
- а) Карасу;
 - б) Екскюлем;
 - в) Енгелем;
 - г) Любаном-Плоцца.
- 41. Автором концепції “профілю особистості” у психосоматичній медицині є:**
- а) Александер;
 - б) Вітковер;
 - в) Данбар;
 - г) Поллак;
- 42. Поведінковий тип А “є чинником ризику”:**
- а) шлунково-кишкових захворювань;
 - б) злоякісних новоутворень;
 - в) порушень дихальної системи;
 - г) серцево-судинних захворювань.
- 43. Конверсійні розлади, що поклали початок психоаналітичному напрямку в психосоматиці, були описані:**
- а) Александером;
 - б) Желліффе;
 - в) Фрейдом;
 - г) Адлером.

44. Термін “алекситимія” увів:

- а) Елліс;
- б) Карасу;
- в) Сіфнеос;
- г) Розенман.

45. Концепцію “органних неврозів” розробив:

- а) Вітковер;
- б) Енгель;
- в) Френч;
- г) Дойч.

46. Вид психічного дизонтогенезу, при якому спостерігається повернення функції на більш ранній віковий рівень, як тимчасового, так і стійкого характеру:

- а) ретардація;
- б) регресія;
- в) розпад;
- г) асинхронія.

47. Вид психічного дизонтогенезу, при якому спостерігається груба дезорганізація або випадання функції:

- а) розпад;
- б) регресія;
- в) асинхронія;
- г) ретардація.

48. Вид психічного дизонтогенезу, при якому спостерігається запізнювання або зупинка психічного розвитку:

- а) асинхронія;
- б) розпад;
- в) ретардація;
- г) регресія.

49. Форма психічного дизонтогенезу, при якому спостерігається виражене випередження розвитку одних психічних функцій і властивостей особистості, що формується, і значне відставання темпу й строків дозрівання інших функцій і властивостей:

- а) асинхронія;
- б) регресія;
- в) розпад;
- г) ретардація.

50. Соціально обумовлений вид непатологічних відхилень у психічному розвитку:

- а) соціальна депривація;
- б) патохарактерологічне формування особистості;
- в) педагогічна занедбаність;
- г) гранична психопатія.

51. До соціально обумовлених видів патологічних порушень онтогенезу відноситься:

- а) педагогічна занедбаність;
- б) патохарактерологічне формування особистості;
- в) акцентуація характеру;
- г) гранична психопатія.

52. Загальний психічний недорозвиток, це:

- а) психопатія;
- б) олігофренія;
- в) акцентуація характеру;
- г) педагогічна занедбаність.

53. Відмітна риса мислення розумово відсталих:

- а) викривлення процесу узагальнення;
- б) некритичність;
- в) амбівалентність;
- г) амбітендентність.

54. Емоції розумово відсталих:

- а) недиференційовані;
- б) амбівалентні;
- в) ригідні;
- г) лабільні.

55. Тотальність ураження психічних функцій характерна для:

- а) олігофренії;
- б) педагогічної занедбаності;
- в) затримки психічного розвитку;
- г) психопатії.

56. Синдроми тимчасового відставання розвитку психіки в цілому або окремих її функцій позначаються терміном:

- а) педагогічна занедбаність;
- б) психопатія;
- в) затримка психічного розвитку;
- г) олігофренія.

57. Аномалія характеру, неправильний, патологічний розвиток, що характеризується дисгармонією в емоційній і вольовій сферах, це:

- а) затримка психічного розвитку;
- б) олігофренія;
- в) психопатія;
- г) акцентуація характеру.

58. Реактивні стани, які проявляються переважно порушенням поведінки й ведуть до соціально-психологічної дезадаптації, називаються:

- а) патохарактерологічні реакції;
- б) характерологічні реакції;
- в) адаптивні реакції;
- г) невротичні реакції.

59. Непатологічні порушення поведінки, які проявляються лише в певних ситуаціях, не ведуть до дезадаптації особистості й не супроводжуються соматовегетативними порушеннями, називаються:

- а) адаптивні реакції;
- б) характерологічні реакції;
- в) патохарактерологічні реакції;
- г) невротичні реакції.

- 60. Становлення незрілої особистості в дітей і підлітків у патологічному, аномальному напрямку під впливом хронічних патогенних впливів негативних соціально-психологічних факторів, це:**
- а) психопатія;
 - б) патохарактерологічна реакція;
 - в) психогенне патологічне формування особистості;
 - г) акцентуація характеру.
- 61. Патологічні стани, що характеризуються дисгармонійністю психічного складу особистості, тотальністю й виразністю розладів, що перешкоджають повноцінній соціальній адаптації суб'єкта, це:**
- а) патохарактерологічні реакції;
 - б) психопатії;
 - в) психогенні патологічні формування особистості;
 - г) акцентуації характеру.
- 62. Комунікативна компетентність лікаря підвищується з розвитком такої якості, як:**
- а) ригідність;
 - б) агресивність;
 - в) здатність до емпатії;
 - г) тривожність.
- 63. Комунікативна компетентність лікаря знижується під впливом наступних властивостей:**
- а) емпатія;
 - б) підвищена тривожність;
 - в) впевнена поведінка;
 - г) сензитивність.
- 64. Комунікативний бар'єр у взаєминах може бути пов'язаний з високим рівнем:**
- а) сензитивності до відкидання соціальної підтримки;
 - б) сприйняття соціальної підтримки;
 - в) агресивності;
 - г) депресивності.
- 65. Синдром емоційного згоряння – наслідок:**
- а) непевності в собі й підвищеної відповідальності;
 - б) надмірної вразливості;
 - в) професійної некомпетентності;
 - г) критики з боку старших.
- 66. Професійна адаптація полягає в:**
- а) відпрацьовуванні практичних навичок;
 - б) підвищенні рівня знань;
 - в) установленні емоційної дистанції із хворими;
 - г) удосконалюванні професіоналізму, установленні адекватної емоційної дистанції із хворими, формуванні індивідуального лікарського "іміджу".
- 67. Скорочення психологічної дистанції із хворим припустиме:**
- а) при тривалому спілкуванні з пацієнтом;
 - б) у взаєминах з агресивним пацієнтом;
 - в) у ситуаціях, коли виникає загроза життю хворого;
 - г) при наявності взаємної симпатії між лікарем і хворим.

68. Перше враження хворого про лікаря:

- а) складається в перші 18 секунд знайомства;
- б) формується протягом першої зустрічі лікаря й хворого;
- в) складається поступово, в міру того, як вони краще пізнають один одного;
- г) нестійке й швидке коригується під впливом інших вражень.

69. Відчуття психологічного контакту дає елемент невербального спілкування:

- а) погляд в очі;
- б) жест привітання;
- в) поворот корпусу тіла й голови убік хворого;
- г) кивок головою.

70. У професійнім спілкуванні лікаря із хворими кращі пози:

- а) симетричні;
- б) природні симетричні;
- в) природні асиметричні закриті;
- г) природні асиметричні відкриті.

71. Активна жестикуляція хворого найчастіше пов'язана з:

- а) астенізацією хворого;
- б) високим рівнем тривожності;
- в) іпохондричними переживаннями;
- г) поведінкою симуляції.

72. Для депресивного хворого характерно:

- а) бліде маскоподібне обличчя;
- б) багата виразна міміка обличчя;
- в) асиметрія в мімічних реакціях;
- г) міміка скорботи.

73. Прискорена мова частіше характеризує:

- а) депресивного пацієнта;
- б) хворого з іпохондричними переживаннями;
- в) тривожного пацієнта;
- г) осіб, що демонструють поведінку симуляції.

74. Голосна мова частіше відзначається в:

- а) осіб астено-невротичного типу;
- б) хворих з елементами нав'язливості;
- в) хворих з іпохондричними переживаннями;
- г) пацієнтів у гіпоманіакальному стані.

75. Протягом фази орієнтації лікар:

- а) спостерігає за невербальною поведінкою хворого;
- б) вирішує, які лабораторні обстеження слід призначити хворому;
- в) формулює ряд гіпотез (визначає зону пошуку);
- г) ставить діагноз.

76. У процесі фази аргументації лікар має підстави для:

- а) постановки діагнозу;
- б) постановки попереднього діагнозу;
- в) визначення прогнозу;
- г) повідомлення діагнозу й прогнозу хворому.

77. Основне завдання лікаря у фазі коректування:

- а) установлення емоційного контакту із хворим;
- б) надання емоційної підтримки хворому;
- в) повідомлення точного діагнозу хворому;
- г) повідомлення прогнозу захворювання.

78. Адаптація пацієнта до умов стаціонару триває приблизно:

- а) близько 5 днів;
- б) близько 2 тижнів;
- в) перші два дні госпіталізації;
- г) 15 днів.

79. Ліки, призначені лікарем, залишаються невикористаними:

- а) як мінімум на 20 %;
- б) на половину;
- в) на 60 %;
- г) у край рідко.

80. Ефект “плацебо” – це:

- а) ефективність фармакологічно нейтральних “лікарських форм”;
- б) відсутність очікуваної дії лікарського препарату;
- в) поява протилежної очікуваній дії лікарського препарату;
- г) посилення очікуваної дії лікарського препарату.

81. Поведінка агравації характеризується:

- а) свідомим зображенням симптомів відсутнього захворювання;
- б) зменшенням симптомів хвороби;
- в) перебільшенням симптомів хвороби;
- г) не усвідомленням симптомів хвороби.

82. У структурі внутрішньої картини хвороби виділяють наступні основні компоненти:

- а) сензитивний і емоційний;
- б) емоційний і раціональний;
- в) емоційний, раціональний і мотиваційний;
- г) сензитивний, емоційний, раціональний і мотиваційний.

83. Адаптивні механізми, спрямовані на редукцію патогенної емоційної напруги, охороняючи від хворобливих почуттів і спогадів, а також від подальшого розвитку психологічних і фізіологічних порушень, називають:

- а) копінг-механізмами;
- б) механізмами психологічного захисту;
- в) компенсаторними психологічними механізмами;
- г) адаптивними психологічними реакціями.

84. Найбільш продуктивними копінг-стратегіями хворих вважаються:

- а) співробітництво й активний пошук підтримки;
- б) емоційна розрядка й відволікання;
- в) відволікання й альтруїзм;
- г) альтруїзм і оптимізм.

85. Дисимуляція – це:

- а) свідоме зображення симптомів неіснуючого захворювання;
- б) свідоме приховування симптомів хвороби;

- в) свідоме перебільшення симптомів хвороби;
- г) свідоме зменшення симптомів захворювання.

86. Анозогнозія – це:

- а) свідоме приховування симптомів хвороби;
- б) несвідома реакція: не усвідомлення хвороби;
- в) свідоме зменшення симптомів захворювання;
- г) “втеча у хворобу”.

87. Іпохондрія – це:

- а) болісно перебільшене занепокоєння за своє здоров'я;
- б) страх перед соціальними наслідками хвороби;
- в) небажання видужувати;
- г) отримання вигоди із захворювання.

88. Симуляція – це:

- а) свідоме зображення симптомів неіснуючого захворювання;
- б) свідоме приховування симптомів хвороби;
- в) прагматичне відношення до захворювання із прагненням отримати з нього яку-небудь вигоду;
- г) страх перед хворобою.

89. До “важких” відносяться пацієнти, що мають:

- а) епілептоїдні риси;
- б) депресивні риси із суїцидальною спрямованістю;
- в) гіпертимні риси;
- г) астено-невротичні риси.

90. Лікар як хворий – це:

- а) вдячний пацієнт, що полегшує працю лікаря;
- б) такий же, як і всі інші пацієнти;
- в) самий “важкий” і “нетиповий” хворий;
- г) самий “типовий” хворий.

91. Владна, авторитарна модель відносин “лікар – хворий” з фіксованою структурою й чітким розподілом ролей – це модель:

- а) керівництва;
- б) партнерства;
- в) керівництва-партнерства;
- г) модель контракту.

92. Партнерська модель взаємин “лікар – хворий” широко використовується в:

- а) клініці внутрішніх хвороб;
- б) акушерстві й гінекології;
- в) психіатрії й неврології;
- г) психотерапії.

93. При психодіагностичній оцінці характеру майбутньої трудової діяльності важливим є зазначене нижче, окрім:

- а) витривалості;
- б) стомлюваності;
- в) лабільності вольового зусилля;
- г) поінформованості.

- 94. При проведенні медико-педагогічної експертизи клінічний психолог керується наступними основними критеріями, окрім:**
- а) здатністю до навчання, осмислення й засвоєння нових знань і навичок;
 - б) рівнем фізичного розвитку дитини;
 - в) умовами розвитку дитини, мікросоціальним середовищем, у якому вона виховувалася, особливостями її поведінки в різних соціальних ситуаціях;
 - г) рівнем знань і навичок, відповідно до вікового розвитку.
- 95. При проведенні лікарсько-трудової експертизи необхідно враховувати наступні особливості, що відрізняють її від звичайної лікувально-діагностичної процедури, окрім:**
- а) установки експерта, що проводить експертизу;
 - б) особливості контакту в процесі експертизи, при винесенні експертного висновку й дачі трудових рекомендацій;
 - в) установки представників виробничого колективу;
 - г) установки індивіда, що проходить експертизу.
- 96. Психологічна допомога в загальносоматичних лікувально-профілактичних установах надається клінічним психологом:**
- а) самостійно;
 - б) разом з лікарем-інтерном;
 - в) разом з лікарем-психіатром;
 - г) разом з лікарем-психіатром і лікарем-психотерапевтом.
- 97. Нормативом забезпечення стаціонарного психотерапевтичного відділення є посада клінічного психолога:**
- а) на 20 ліжок;
 - б) на 30 ліжок;
 - в) на 50 ліжок;
 - г) на 35 ліжок.
- 98. Нормативом кадрового забезпечення посадами клінічних психологів психотерапевтичного кабінету є:**
- а) посада клінічного психолога на 25 тис. населення, що обслуговуються;
 - б) посада клінічного психолога на 50 тис. населення, що обслуговуються;
 - в) 0,5 посади клінічного психолога на один психотерапевтичний кабінет;
 - г) посада клінічного психолога на один психотерапевтичний кабінет.
- 99. При проведенні психотерапії пацієнта з невротичним станом лікар-психотерапевт і клінічний психолог взаємодіють у такий спосіб:**
- а) клінічний психолог проводить психодіагностику, а лікар-психотерапевт – психотерапію;
 - б) клінічний психолог проводить психотерапію, а лікар-психотерапевт – медикаментозне лікування;
 - в) лікар-психотерапевт проводить психотерапію, а клінічний психолог – психокорекцію;
 - г) лікар-психотерапевт і клінічний психолог спільно проводять психотерапію з врахуванням її різної спрямованості й цілей.
- 100. Основним змістом післядипломного навчання клінічних психологів по клінічній психології є:**
- а) патопсихологія, нейропсихологія, психосоматика, психологія аномального розвитку;
 - б) клінічна психодіагностика, психокорекція, психопрофілактика граничних розладів;
 - в) психодіагностика, психокорекція в різних клінічних групах, тренінги, супервізія;
 - г) психодіагностика й психокорекція психічних розладів, тренінги, супервізія.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Александров Ю.И. Основы психофизиологии. Учебник [Текст] / Ю. И. Александров. – М.: ИНФРА, 1998. – 216 с.
2. Анастаси А. Дифференциальная психология [Текст] / А. Анастаси. – СПб.: Питер, 1999.
3. Бедь В. В. Юридична психологія: навч. посіб. для студ. вищ. закладів освіти [Текст] / В. В. Бедь. – К.: Каравел: Новий світ-2000; Л.: Магнолія плюс 2003. – 376 с.
4. Васильев Ю. Л. Юридическая психология [Текст]. – СПб.: Питер, 2001.
5. Вентцель Е. С. Теория вероятностей и ее инженерное приложение [Текст] / Е. С. Вентцель, Л. А. Овчаров. – М.: Наука, 2002. – 440 с.
6. Гуревич П. С. Клиническая психология: хрестоматія [Текст] / П.С. Гуревич. – СПб, 2000.
7. Дубровська Д. М. Основи психології [Текст] / Д. М. Дубровська. – Львів: Світ, 2001. – 280 с.
8. Душков Б. А. Основы инженерной психологии: учебник для вузов [Текст] / Б. А. Душков, А. В. Королев, Б. А. Смирнов. – М.: Екатеринбург: ДК, 2002. – 848 с.
9. Жлуктенко В. І. Теорія ймовірності і математична статистика [Текст] / В. І. Жлуктенко, С. І. Наконечний. – К.: КНЕУ, 2000. – 304 с.
10. Карвасарский Б. Д. Клиническая психология. Учебн. для вузов [Текст] / Б. Д. Карвасарский. – М., 2004. – 553 с.
11. Либин А. Дифференциальная психология [Текст] / А. Либин. – М.: “Смысл”, 2004.
12. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка: основні положення [Текст] / В.С. Лозниця. – К.: Екс Об, 1999. – 304 с.
13. Майерс Д. Социальная психология [Текст] / Д. Майерс. – СПб.: Из-во Питер, 1999. – 684 с.
14. Максименко С. Д. Загальна психологія: навчальний посібник [Текст] / С. Д. Максименко. – 2-е вид., переробл. і доп. – К.: ЦУЛ, 2004. – 272 с.
15. Наследов А. Д. Наследов А. Д., Тарасов С. Г. Применение математических методов в психологии: учебное пособие [Текст] / А. Д. Наследов. – СПб.: Изд-во С.-Петерб. ун-та, 2001. – 208 с.
16. Немов Р. С. Психология. Учебник для студ. высш. уч. авед.: В 3 кн. Кн 3 Психодиагностика введение в научное психологическое исследование с элементами математ. Статистики [Текст] / Р. С. Немов. – 4-е изд. – М.: ВЛАДОС, 2000. – 508 с.
17. Пайнс Э. Практикум по социальной психологии [Текст] / Э. Пайнс, К. Маслач. – СПб Из-во “Питер”, Санкт-Петербург, 2000. – 512
18. Перре М. Клиническая психология: мастера психологи [Текст] / М. Перре, У. Бауманн. – СПб.: ИД Питер, 2002. – 1312 с.
19. Психология [Текст] / под общ. ред. В. Н. Дружинина. – СПб.: Питер, 2000. – 672 с.
20. Рогов Е. И. Общая психология: курс лекцій [Текст] / Е. И. Рогов. – М.: ВЛАДОС, 2003. – 447 с.
21. Рубиштейн С. Л. Основы общей психологии: учебн. пособие [Текст] / С. Л. Рубиштейн. – СПб.: Питер, 2004. – 720 с.
22. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки: посібник [Текст] / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – К.: Академвидав, 2003. – 504 с.

23. Столяренко Л. Д. Основы психологии: учебное пособие 8-е изд. перераб. и доп. [Текст] / Л. Д. Столяренко. – Ростов-на Дону: Фенікс, 2003. – 672 с.
24. Терлецька Л. Основи психодіагностики: навч. пос. [Текст] / Л. Терлецька. – К.: Главник, 2006. – 144 с.
25. Трофімов Ю. Л. Інженерна психологія: підручник [Текст] / Ю. Л. Трофімов. – К.: Либідь, 2002. – 264 с.
26. Трофімов Ю. Л. Психологія 3-е вид., стереотип [Текст] / Ю. Л. Трофімов. – К.: Либідь, 2001. – 560с.
27. Трофімов Ю. Л. Психологія. Підручник для студентів вищих закладів освіти [Текст] / Ю. Л. Трофімов. – К.: Либідь, 1999. – 558 с.
28. Цибульська Т. Ф. Загальна психологія: підручник / Т. Ф. Цибульська; [за заг. ред. Максименка С. Д.], 2-е вид. перер. і доп. – Вінниця: Нова книга, 2004.
29. Швачко О. В. Соціальна психологія: навчальний посібник [Текст] / О. В. Швачко. – К.: Вища школа, 2002. – 111 с.
30. Шевандрин Н. И. Психодиагностика, коррекция и развитие личности [Текст] / Н. И. Шевандрин. – М.: Сфера, 2002. – 510 с.

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Навчально-методична література

**Буняк Н.А., Вишньовський В.В.,
Моначин І.Л., Ясній О.П.**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЕКЗАМЕНУ З ФАХУ**

з дисциплін
освітньої програми підготовки фахівця першого рівня вищої освіти,
спеціальності 053 – “Психологія”
для денної та заочної форм навчання

дисципліни:

“Математико-статистичні методи в психології”,
“Психофізіологія”, “Загальна психологія”,
“Соціальна психологія”, “Клінічна психологія”, “Психодіагностика”,
“Диференціальна психологія”, “Інженерна психологія”

Частина І

Комп’ютерне макетування та верстка *А.П. Катрич*

Формат 60х90/16. Обл. вид. арк. 2,97. Тираж 23 прим. Зам. № 3261.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя.

46001, м. Тернопіль, вул. Руська, 56.

Свідоцтво суб’єкта видавничої справи ДК № 4226 від 08.12.11.